

Taxa postala
plătite in num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.

ELET

TIKAINAPILAP

Bérméletlen
leveleket nem
fogadjuk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jánbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 2.

Ara 5 lej

Péntek, 1935. nov. 29.

5696. ÉV. | XVIII. ÉVF.
KISZLEV 3. | 265 SZÁM

Dr. Danasetter Robert
Budapest
Diszter 2.1.e

A távozó Massaryk

Mialatt szerke a világon és Románián belüli is állandóan forr az szlantas tömegszendvé-
nyek ördögüstje, melynek lángjainál a demok-
rácia és a szabadságjogok utolsó foszlányai
égnek el: nem messze tőlünk, egy relative
boldogabb országban egy öreg böles és egy
igaz ember önként készülődik a legfőbb ha-
talm és méltóság átadására.

Massaryk Tamás, a csehszlovák köztársas-
ság elnöke, ez az öreg böles és ez az igaz
ember, aki Európa politikusainak liliputi-
hadából gulliver fejfel magaslik ki.

Massaryk abban az életkorban távozik el
önként a hatalomról, amelyben Hindenburg
még tíz körömmel ragaszkodott hozzá, hogy
megadná az utolsó tördőfést annak a rend-
szernek, melynek elnökké való választását
készenhette.

Massaryk Tamás nem azért távozik önként
a legfőbb hatalomból, mert hajdani német kol-
legájához hasonlóan el akarja árulni a de-
mokrácia ügyét; ellenkezőleg: azért akar nyu-
galomba vonulni, mert fiatalabb és erősebb
közékre akarja bízni annak megvédelmezését.

Ez a gesztus valóban a Massaryk Tamásé
és csakis az övé. Míg szerke a világon ifjak
és vének a legnemtelenebb eszközökkel har-
colnak a hatalomért, magáért a hatalomért:
ez a fenkőtt gondolkodó és pártatlan állam-
férfi önként dobja el magától azt, mihelyst az
az érzése, hogy ezt a hatalmat már nem tudja
azzal a frissességgel gyümölcsöztetni a kö-
zösség javára, ahogyan ifjabb éveiben gyü-
mölcsöztette.

Olyan erkölcsi erőre valló cselekedet ez el-
vadult napjainkban, amely éppen rendkívül-
ségeivel nyugozt le s amely kivételességével
némi vigasztalást nyújt azok számára akik
immár elvesztették hitüket az emberiség, a
böleség és jószág földi hatalmában.

Am ha Massaryk önkéntes visszavonulása
hátványos felemelő is, mégis csak aggodal-
munkat erősít. Vajon az ő távozásával
nem-e kerül részletbe a csehszlovákia de-
mokrácia is? Vajon a derék Benesnek lesz-e
elég ereje és tekintélye ahhoz, hogy a cseh
fasizmus hullámainak hatalomhétségét le-
térje?

A mi érzékünk az, hogy egy fáradt
Massaryk Tamás is több garanciát nyújtana
a csehszlovákiai demokrácia érintetlenségét
illetéleg, mint akármelyik más fiatal, tehetsé-
ges államférfi.

Mert Massaryk már több mint elnök, több
mint nagy államférfi, több mint nagy gondol-
kodó; Massaryk egyenesen szimbólum, a ma-
gasabbrendű embertípus talán utolsó repre-
zentánsa abban a politikai szerepben, melyet
napjainkban a legtöbb helyen immár csak
kalandorok, kulturálatlan és primitív törté-
tők, gonosz és ostoba népbolondítók bitorol-
nak.

Cihosky tábornok a semmitlő- szék előtt

Bucuresti, november 28. A semmitlőszék
együtt székülésében ma folytatta Cihoski tá-
bornok perének tárgyalását. A tábornok ki-
hallgatása során elmondotta, hogyan jött létre
a hadianyagszállítási szerződés, kijelentve,
hogy elzetesen nem kérte ki az illetékes fő-
nök hozzájárulását, mert a nagyvezérkar
átában közölte vele, milyen hadianyagokra
van sürgős szükség. Erre ő megrendelte a fel-
sorolt cikkeket, mert a vezérkar utmutatása
garanciát képezett arra, hogy az országnak
szüksége van az ille-ő hadianyagokra.

Presan mamsallt hallgatták ki ezután, aki
kijelentette, hogy Cihoski tábornok helyesen
tett, amikor ellátta a fegyverekkel az országot
amélkül, hogy bizonyos formalitásokat szem-
előtt tartott volna. Presan méltatja Cihoskit,
amiért te t és kijelenti, hogy az ő helyében ő
maga is úgy tett volna.

A semmitlőszék ezután visszavonult, hogy
kötizze Maniu és Vaida kihallgatásának idő-
pontját.

Elkobozták egy kataszteri vezérfel- ügyelő vagyona kilencven százalékát

Bucuresti, november 28. A vagyonellenőrző
bizottság elrendelte Grigore Constan inescu.
Corneanu kataszteri vezérfelügyelő vagyona
80 százalékának az állam javára való elkob-
zását. Az elkobzott összeg 4,642.000 lej.

A romániai zsidóság egyetememes küldött- ségét fogadta ma a miniszterelnök

Tatarescu a sérelmek orvoslását ígerte meg a zsidó küldöttségnek

BUCURESTI, november 28. *Tatarescu ma délelőtt kihallgatáson fogadta a zsidó szervezetek egyetememes küldöttségét, és pedig a Zsidó Párt részéről Fischer Tivadart, Misu Weissmannit és Samu Singert, az Unionea Evreilor Románi részéről dr. Fildermann, Sarateanut, Ornsteint, a zsidó hitközségek részéről Birman szenátort és végül Niemerover főrabbit. A miniszterelnök jóakarattal hallgatta meg a zsidók képviselőinek előterjesztését és megígerte, hogy intézkedni fog, hogy a törvényeket tiszteletben tartásuk és hogy a rendet az országban mindenütt biztosítsák.*

Ez a miniszterelnöki kihallgatás jelentős esemény a romániai zsidóság háboru utáni történetében. Most történi meg először, hogy a pártokra szakadozott romániai zsidóság egységesen jelentkezik a politikai élet fórumán és kollektive nyilvánította ki követeléseit. A zsidóság egységes fellépése látványos mély benyomást gyakorolt a miniszterelnökre.

György király amnesztiarendelete Venizelosznak és Plasztirasz tábornoknak is meg- kegyelmez

Athén, november 28. (Rador.) György király két törvényrendeletet irt alá, amelyek egyrészt kegyelemben részesítenek számos politikust, köztük Venizelos, másrészt a legutóbbi forradalmi megmozdulásban részt vett tiszteket, köztük Plasztirasz tábornokot. A dekrétumokat még nem hozák nyilvánosságra, mert néhány kiráypárti személyiség ellenzi azokat.
Magánjellegű athéni híradás szerint Kon-dylisz tegnap Theotokisszal folytatott meg-

beszélése során ellentét merült fel a két államférfi között a tavaszi forradalom vezetőinek megkegyelmeztetése kérdésében. Ilyen körülmények között kizártnak tartják Kon-dylisz kinevezését. Arról beszélnek, hogy átmeneti jellegű kormányt fognak kinevezni Demeertzisz volt miniszter és egyetemi tanár elnökletével.

Athéni jelentés szerint György görög király folytatta tárgyalásait a vezető politikussal.

Hitler a szélsőbaloldal elleni küzdelemmel próbálja igazolni a nürnbergi zsidó- ellenes törvényeket

A Führer intervjuja a British United Pressnek. Letartóztattak Bannasch berlini prelátust

Berlin, november 28. Hitler intervju-t adott a British United Pressnek. Bevezetőben rámutatott arra, hogy Németország védte és védi meg Európát a kommunizmus térhódításától. A horogkereszt a sarló s kalapács propagandájára propagandával, terrorjára terrorral válaszol. Hitler a müncheni zsidóellenes törvény létrejöttét is azzal magyarázza, hogy a szélső baloldal felé hajlókkal szemben hatékonyan védekezni kell. Németországnak erős hadseregére van szüksége, mert határai mindenütt nyitlak. Annakidején több izben is felajánlotta 200 ezer, majd 300 ezer főben a hatalmak szárazföldi hadseregeinek maximálását, de a hatalmak ezt nem fogadták el. A hosszú és hiábavaló várakozás korszakának egyszer már le kellett zárulnia s most itt van a nemzeti szocialista állam méltóságához illő új német hadsereg. Hitler az intervju végén azt

hangoztatta, hogy nem tett egy izben sem olyan kijelentést, melyből a német gyarmatokról való lemondásra lehetett volna joggal következtetni.

Berlin, november 28. Bannasch prelátust, a berlini püspöki megye vikáriusát államellenes cselekmények gyanújával terhelten letartóztatták s a moabiti fogházba szállították. A prelátus Bertram breslauer érsek, a fuldai püspöki konferencia elnökeivel egyetértésben jelentést készített a berlini nunciatura számára a horogkereszt és a katolikusok között előfordult incidensekről. A jelentés még nem készült el s a politikai rendőrség a prelátusnál tartott házkutatásnál kompromittáló anyagot foglalt le, amelyeket elkoboztak. A letartóztatott prelátus érdekében Bertram érsek több irányban igyekszik lépéseket tenni.

VILÁG TUKRE

Mark Twain

— Születése századik évfordulójára —

Mark Twain, polgári nevén Samuel Langhorne Clemens 1835 november 30-án jött világra Floridában. A nagy humorista egyúttal szimbóluma volt korának, fejlődésének, lepdületének és liberalizmusának. Az író maga a legkalandosabb életet élte. Vándor nyomdász volt eleinte, afféle tréfacsináló iparoslegény, majd egy gözörsre került, ahol primitív munkát végzett és rövidesen kormányossá avanzált. Az amerikai élet egész romantikáját képviselte személyében és írásaiban Mark Twain, aki gyermekkorát Hannibal városkában töltötte, a Mississipp környékén ahol apja békebíró volt. Sok gondot okozott szüleinek kicsapongó természetével és azzal, hogy nem akart tanulni. Mindenki megjósolta róla, hogy semmire sem fogja vinni az életben. Később, amikor már az öregség felé hajlott, megkérdezte anyjától, akinek érzelme volt humor iránt, vajjon sok gondot okozott-e az a mérték-telen és rendszertelen élet, amit fia folytattott. Az anya igenlő válasza után Mark Twain így folytatta:

— Ugye, azt hitted anyám, hogy nem maradok életben a furcsa életmódom miatt?

Mire az anya szarkasztikusan így válaszolt:

— Eppen amiatt aggódtam mindig, hogy életbe fogsz maradni és valami nagy baj lesz veled.

A fiatal Clemens már tizenkét éves korában arra kényszerült, hogy maga keresse kenyerét. Apjának hirtelen halála kényszerítette, hogy Hannibalban tanoncnak menjen a „Weekly Courier” nyomdájába, a város egyetlen hetilapjához. Háromévi tanonckodás után kevés megtakarított pénzével Newyorkba ment, itt egy újság nyomdájában kapott alkalmazást. De nem maradt sokáig, mert egy hannibali ember felismerte. Attól tartott, hogy az ismerős elárulja tartózkodási helyét, mire Clemens tovább állott. Így került Filadelfiába, ahol különböző újságoknál kapott munkát. Itt elhatározta, hogy mindaddig nem fog visszatérni szülővárosába, amíg nem lesz „kéz ember”. Tizenhét éves korában abbahagyta mester-ségét és egy hajóra ment munkásnak.

A Mississipp partján egy városban észrevette, hogy a szél egy papirlapot hajt a falak mellett. Elfogta és ime a papír egy 50 dolláros bankjegy volt. Négy napon át kereste a tulajdonost, de eredménytelenül. Ekkor a Cincinnatiba ment, hogy a pénzét minél gyorsabban elköltse.

A polgárháboru kitörésekor Mark Twain az „Alonzo Childs” gözörsön matróz volt. Minthogy azonban a polgárháboru miatt nem volt rendes közlekedés a folyón, 24 éves korában mint önkéntes Prince generális déli hadseregébe lépett. Katonai pályafutása azonban egészen rövid volt. Amerika nyugati részébe ment vissza, hogy szerencsét próbáljon. Eljutott egy bányavidékre, ahol eleinte nap-számba dolgozott, később mint aranyásó, saját számlájára. Csak akkor tudta meg, hogy tulajdonosa lett egy horribilis jövedelmű aranybányának, amikor a részét eladta. Ha Samuel Clemens akkor megkapta volna a milliókat, bizonyára nem lett volna heőle Mark Twain. A foglalás azonban nem sokáig tetszett neki, mert 1862-ben megint visszamegy az újsághoz, ezután már nem technikai, hanem mint szellemi munkás, Virginia Citybe munkatársa az „Enterprise” című lapnak. Itt jelentette meg először Mark Twain név alatt humorisztikus vázlatait, amelyek későbbi nevét alapították meg. Pompás humora és szellemessége már a c-

nizmus határain járt, sokszor embergyűlölet és kétségbeesés mutatkozik írásai-ban.

Virginia City után Mark Twain San-Franciskóba ment, a kalandorok hazájába. Itt is újságírással foglalkozik, de föl-adja ezt a mesterséget, mert inkább írónak érzi magát. Az írónak pedig véleménye szerint nagy benső átételek kellenek, amit nem tud más megadni, mint a veszedelem. Így került megint rövid ideig egy hajóra, ahol nagy hasznát vették, mert ügyesen tudott kormányozni és nem félt a veszedelmektől. Mc. Comb generális azt a tanácsot adta neki, hogy hagyjon mindent abba, üljön le és írjon. Irja meg eddigi tapasztalatait abban a kellemes és vonzó modorban, amelyben első írásait fogalmazta. Mark Twain elfogadta a barát tanácsát és azóta csak az írásnak élt. 1867-ben akkori divat szerint előadó-tur-néra indult Kalifornia és Nevada városaiba. Hónapokon át városról-városra járt. Előadásainak óriási volt a sikerük. Egészen eredeti és sajátos volt, mint előadó is. Lassan és meggondoltan beszélt, amellyel mindig úgy meglepődött a hallgatók tapsain, mintha valami nagy kellemtelenség érte volna.

Ugyanabban az évben, mint újságok levelezője, átjött Európába, innen a Távol-Keletre. Ott egyik hajón megismerkedett feleségével, Olivia Langdonnal, aki egy newyorki bírónak volt a leánya. Miután visszatért, Mark Twain Washingtonban élt. Itt írta meg utóműveit, amelyet azonban hosszú ideig nem tudott kiadni, mert nem akadt rá kiadó.

Egy amerikai kiadóval, Hartfordban mégis megjelentette a művet, amelyből egymásután új kiadásokat kellett rendezni. A könyv 200 ezer példányban fogyott el. A kiadó 75 ezer dollárt keres-ték vele. Így lett Mark Twain híres író, akinek a nevét második európai utazásá-nak alkalmából már jól ismerték. Londonban tiszteletére bankettet rendeztek, amelyre nyolcszázán jöttek el. 1876-ban jelent meg Tom Sawyer című könyve, amelyben gyermekeinek élményeit mon-dotta el. Ezzel feljutott a hírnév csúc-sára. Akkor már Hartfordba élt három lányával. Házassága rendkívül boldog volt, annak ellenére, hogy feleségének semmi érzelme nem volt férje tréfái iránt. Anyja halála után Mark Twain kijelentette, hogy most már senki sem él a családjá-ban, aki megértené az ő vicceit.

Mark Twain kitűnő üzletember is volt és értett hozzá, hogy munkájából minél több dollárt kapjon. 1834-ig összesen 400 ezer dollár honoráriumot kapott. Unoka-fivérével megalapította a Webster et Com-pany kiadóvállalatot, amely más szerző-pek a könyveit is publikálta. Ezen az üz-leten is rendkívül sokat keresett. 1895-ben azonban a vállalat megbukott, Mark Twain adósságba keveredett, amelyet las-sanként kifizetett.

Nagy csapás érte 60 éves korában, ami-lyen Susan leánya, aki énekművész volt, hirtelen meghalt agyhártyagyulladásban. 1906-ban meghalt a felesége, nemsokára pedig legfiatalabb leánya, Jeane. Magára maradt öregségében egyetlen öröke az volt, amikor Clara leánya férjhez ment Ossip Gabrilovits zenészhez. 1910 április 21-én megbénult és teljes vissza-vonultságban élt a Connecticut államá-ban lévő Redding városkában.

Humora naivsággal és ironiában gyö-keredezik. Ennek a humornak a lényege azonban komoly, elmélyülő és melankóli-kus. Nemcsak mulattatni akarta olvasó-ját, hanem a társadalom gonoszságai el-len is hadakozott. Önmagát is gunyolta, de egyúttal igyekezett sajátmagába bele-mélyedni és átérteni egész énjét. Szelle-me telítve volt ellentétekkel, fantáziával és álmódossággal. Megértette a világot, no-ha sokszor meg is utálta. Megállapítható azonban, hogy emberbarát volt, igazi egyé-niség, akinek kevésbé sikerült alkotásai magukon viselik egy nagy művész erede-tiségét.

— Megszakadtak a tárgyalások Szovjet-Mongólia és Japán között. Moszkvából jelen-tik: A Mandzsukuo és Japán, másrészt a mongóliai szovjetkormány közti tárgyalások megszakadtak.

Hatóságilag engedélyezett végeladás

»STEAM«

csak rövid ideig!!!

Calea Regele Ferdinand 9.

Jorga és Cuza beszélgetése a felfakadó hitlerista kelevényről

Ha MacDonaldot Romanban jelölték volna...
Osztrovszky a jó román hazafi

Bucu esti, november 28. A kamara folyo-sóján összejáratkoznak A. C. Cuza és Jorga professor. Valamikor régen elvtársak és jó-barátok voltak. De azóta...

Jorga lapjának, a „Neamul Românesc” ha-sábjaiban számos cikkben itéli el a szélső jobb-oldal tevékenységét, a hitleristákkal való paktálást, a gyűlölet méfelyének az egyetem termében és a falvakban való elhárítását...

Amint szemtől-szemben állott a magas, fe-kete szakállas tudós és az apró, kecskesza-kállas antiszemita agitátor, az utóbbi így szólt meg:

Hitler, mint kelevény

— Miért nincs ön, Jorga ur a mi oldalun-kon? Tudja meg: ez az Ön életének nagy té-vedése!

Jorgát nem hozták zavarba az agitátor szavai:

— Eh, nézze kedves Cuza ur... boldog lennék, ha ez volna életem egyetlen tévedése, vagy ha ez volna összes tévedésem közül a legnagyobb... De hát nézze, kedves Cuza ur, én is biztosítom magát egy dologról: Ez a kelevény, ez a Hitler rövidesen felfakad...

Cuza erőlyesen tiltakozik:

— Ellenkezőleg, Jorga ur, napról-napra nagyobb és ellenállóbb lesz s olyan nagyra fog nőni, hogy bennünket is elnyel idővel.

De Jorga nem hagyja magát:

— Ilyen körülmények között jól vigyázzon, ha majd túl nagyra nő, föl ne fakadjon s bennünket is elborítson váladékkal...

Cuza kiabrándulva néz föl régi elvtársára:

— Én igazán nem tudom, Jorga ur, vajjon milyen politikát folytat Ön... Csak nem Szovjet-Oroszországgal tart?

Jorgát nem lehet csalogatni

Jorga jót nevet:

— Én? Tudja, hogy ez egészen jó, amit ma-ga mond, kedvesem. De hát éppen én a Szov-jettel? Igaz ugyan, hogy ez az Osztrovszki engem is ki akart engesztelni s csalogatott a szovjetreceptiókra, de nem ment, engem nem tudott becsalni, mint a konzervatív Fil-ipescut.

— De hiszen Ön Lengyelországgal is hadilá-bon áll? — mondja Cuza.

— Nem egészen. Én akarom Lengyelorszá-got, de Beck nélkül!

— Az ördög érte Önt, Jorga ur. Titulescut nem bírja, Becket ki nem állhatja, Hitlerrel hallani sem akar, a Szovjettel nem áll szóba. Mondja meg legalább, kivel tart?

Jorga csak ezt várta:

— Látja... épp ebben rejlik az én erőm. Mig egyesek Hitlernek tömjéneznek s mások Szovjet-barátoknak adják ki magukat: mi-alatt egyesek Titulescut, mások Lengyel-országért rajonganak... én csak Romániával maradok!...

Amikor idáig ért a beszélgetés, egész em-bergyűri gyűlt össze. Jorgát meg is tapsolták.

„Szegény” Anglia

A szenátus folyosóján is Jorgáról van szó. A professor azonban nincs jelen. George Filipescu beszámol Jorga beszédéről, ame-lyet az „Ateneu”-ban tartott. Filipescu ki van kelve magából:

— Kérem ilyen hangon beszélni nagy szö-vetségesünkrol.

— Mit mondott? — kérdezték többen.

— Hogy Anglia a végét járja s mint egy torta, szét fog esni... Perfid Albion és más eféléket vágott Nagy-Britannia fejéhez. A kormányok okvetlenül kommunikében kel-lene leszögeznie, hogy nem azonosítja magát Jorgával, különben...

A véletlenül jelenlevő s mindig ironikus Argetoianu kacagva veti közbe:

— Szegény Anglia! Éreztem én mindig, hogy a brit birodalom meg fogja járni egy-szer Jorgával! Sőt valószínűleg tartom, hogy az egyiptomi zavargásoknak is ő az értelmi

szerezője. De hát Anglia biztosan alkalmazni fogja vele szemben is a szankciókat; Jorga „doktor honoris causa” az oxfordi egyetemen. Ha az angolok elveszik tőle ezt a címet, 10 olasz egyetem fogja megtisztelni vele. Aztán meg ne felejtsek el, az angol flotta el van foglalva a Földközi tengeren s így nem kell tartanunk tőle, hogy az ateneumi ügynek súlyosabb következményei is lehetnek.

MacDonald bukása

A beszélgetés az angol választásokra tere-lődik.

— Szegény MacDonald — jegyzi meg egy

Hubermann Bronislaw Palesztinába utazik,

hogy megteremtse a nagy zsidó szimfónikus zenekart

Prága, november 28. Megírta annakide-jén az Uj Kelet, hogy Hubermann Bronis-law, akit „korunk legnagyobb hegedűsé-nek” neveznek, nagystílű szimfónikus ze-nekar és egy zeneakadémia létesítését vette tervbe Palesztinában. Hubermann a napokban Prágában koncertezett nagy si-kerrel és ebből az alkalomból palesztinai tervéről a következő nyilatkozatot adta a „Selbstwehr” című cionista lap munka-társának:

— Rövidesen Palesztinába utazom, hogy elintézzem azokat az adminisztratív és jogi teendőket, amelyekre „szimfónikus zenekarunknak” szüksége van. Bármennyi-re is szívesen fekszik egy elsőrendű, nagy zenekar létesítése Palesztinában, vágyaim ennél tovább mennek... Zeneakadémiát

többségi szenátor — ha nem Goga vagy Arge-toianu vezették le a választást.

De Argetoianu meghallja a célzást s kész is a válaszal:

— En inkább Romanba küldtem volna Manolescu Strungához. Ő ultra abszolút töb-biséggel választotta volna meg.

A szenátor most komolyan folytatja:

— De hát ez komolyan nevésséges, hogy a helyettes miniszterelnök kibújék egy so-cialista ellenféllel szemben. Tiszára botrá-nyos...

A beszúletes Osztrovszki...

Osztrovszkyról, a Szovjet meghatalmazott miniszterrel van szó. A Calea Victoriein levő régi orosz követség épületét kisajátította a város. Csak hogy a kisajátítási ellenértékre vonatkozó tárgyalások még mindig nem fe-jződtek be, Donescu polgármester csak 1500 lej ajánl fel négyzetméterenként, annak el-lenére, hogy még a külvárosban levő kisajá-títások esetén is 3—4000 lej egy négyzetméter értéke.

Az elmúlt napok egyikén Osztrovszky meglátogatta V. fővárosi vállalkozó és politikus, aki 6000 lej ajánlott fel négyzetméterenként.

— Nem adhatom el — felelte a szovjet követ — a hely kisajátításra vár.

— Eppen azért. Önnek a város 1500 lej ajánlott föl én perelni fogok s el fogom érni a 8000-ot.

Osztrovszky egy percig gondolkodott, majd így szólt:

— Mégsem adhatom el!

— ?!

— Nem akarom, hogy mondhassák rólam, hogy nem vagyok lojális — s nem vagyok jó román...

A poseni egyetemen is kitértek az antiszemita zavargások

A lengyel közoktatásügyi miniszter szigorú rendszabályokra határozta el magát Sommerstein zsidó képviselő a közoktatásügyi miniszternél

Varsó, november 28. Chylinski lengyel közoktatásügyi miniszter tegnap kihall-gatáson fogadta dr. Sommerstein képvise-lőt, a zsidó parlamenti klub elnökét, aki részletesen rámutatott a zsidó diákság tragikus helyzetére az egyetemeken, mi-után a sorozatos antiszemita zavargások tarthatatlan méreteket öltöttek. Gyökeres intézkedéseket követelt a kormánytól an-nak érdekében, hogy a zsidó ifjúság nyu-godt és biztos atmoszférában folytathassa egyetemi tanulmányait. A miniszter biz-tosította a zsidó képviselőt affelől, hogy a hatóságok minden erejükkel azon van-nak, hogy helyreállítsák a rendet és a nyu-galmat a főiskolákon.

Chylinski közoktatásügyi miniszter ez-után a varsói főiskolák rektoráival fol-ytatott tárgyalásokat. Elhatározták, hogy mindaddig nem nyitják meg a négy főis-kola kapuit, amíg a diákság körében ural-kodó erjedés el nem mulik. Az értekezle-ten ezenkívül számos intézkedést határoz-tak el az egyetemek rendjének és nyugal-mának biztosítása érdekében. A miniszter kijelentette, hogy ha az egyetemen ujra-megnyitása után megismétlődne a za-vargások, nyomban megsemmisíti az első szemesztert és a diákoknak újból be kell

szeretnék Palesztinában, mely egyidejűen humanisztikus tanszék is lesz és amely-nek növendékei az intézet elhagyásukal egyetemi tanulmányra való érettségük-fognak rendelkezni. Ezt a zeneakadémiát „nemzetközi internatussá” kiépíteni — ez a cél legeg szemeim előtt.

— Szükségesnek tartom kijelenten-hogy én nemcsak cionista vagyok. A cionizmus is a legmagasabb cél elérését szö-gálja számomra és ezt Páneurópában is tom. Amit Palesztina felépítésében, az országépítés művében és erkölcsi erejében láttam, ami idealizmus és rendületlen hi-és nemes lelkesedés lüktet ott, mindezek eredmények és teljesítmények hozzá fog-nak járulni az ostoba antiszemitizmus fe-gyverezéséhez.

— Igazán nem tudom, Jorga ur, vajjon milyen politikát folytat Ön... Csak nem Szovjet-Oroszországgal tart?

Jorga jót nevet:

— Én? Tudja, hogy ez egészen jó, amit ma-ga mond, kedvesem. De hát éppen én a Szov-jettel? Igaz ugyan, hogy ez az Osztrovszki engem is ki akart engesztelni s csalogatott a szovjetreceptiókra, de nem ment, engem nem tudott becsalni, mint a konzervatív Fil-ipescut.

— De hiszen Ön Lengyelországgal is hadilá-bon áll? — mondja Cuza.

— Nem egészen. Én akarom Lengyelorszá-got, de Beck nélkül!

— Az ördög érte Önt, Jorga ur. Titulescut nem bírja, Becket ki nem állhatja, Hitlerrel hallani sem akar, a Szovjettel nem áll szóba. Mondja meg legalább, kivel tart?

Jorga csak ezt várta:

— Látja... épp ebben rejlik az én erőm. Mig egyesek Hitlernek tömjéneznek s mások Szovjet-barátoknak adják ki magukat: mi-alatt egyesek Titulescut, mások Lengyel-országért rajonganak... én csak Romániával maradok!...

Amikor idáig ért a beszélgetés, egész em-bergyűri gyűlt össze. Jorgát meg is tapsolták.

„Szegény” Anglia

A szenátus folyosóján is Jorgáról van szó. A professor azonban nincs jelen. George Filipescu beszámol Jorga beszédéről, ame-lyet az „Ateneu”-ban tartott. Filipescu ki van kelve magából:

— Kérem ilyen hangon beszélni nagy szö-vetségesünkrol.

— Mit mondott? — kérdezték többen.

— Hogy Anglia a végét járja s mint egy torta, szét fog esni... Perfid Albion és más eféléket vágott Nagy-Britannia fejéhez. A kormányok okvetlenül kommunikében kel-lene leszögeznie, hogy nem azonosítja magát Jorgával, különben...

A véletlenül jelenlevő s mindig ironikus Argetoianu kacagva veti közbe:

— Szegény Anglia! Éreztem én mindig, hogy a brit birodalom meg fogja járni egy-szer Jorgával! Sőt valószínűleg tartom, hogy az egyiptomi zavargásoknak is ő az értelmi

szerezője. De hát Anglia biztosan alkalmazni fogja vele szemben is a szankciókat; Jorga „doktor honoris causa” az oxfordi egyetemen. Ha az angolok elveszik tőle ezt a címet, 10 olasz egyetem fogja megtisztelni vele. Aztán meg ne felejtsek el, az angol flotta el van foglalva a Földközi tengeren s így nem kell tartanunk tőle, hogy az ateneumi ügynek súlyosabb következményei is lehetnek.

MacDonald bukása

A beszélgetés az angol választásokra tere-lődik.

— Szegény MacDonald — jegyzi meg egy

többségi szenátor — ha nem Goga vagy Arge-toianu vezették le a választást.

De Argetoianu meghallja a célzást s kész is a válaszal:

— En inkább Romanba küldtem volna Manolescu Strungához. Ő ultra abszolút töb-biséggel választotta volna meg.

A szenátor most komolyan folytatja:

— De hát ez komolyan nevésséges, hogy a helyettes miniszterelnök kibújék egy so-cialista ellenféllel szemben. Tiszára botrá-nyos...

A beszúletes Osztrovszki...

Osztrovszkyról, a Szovjet meghatalmazott miniszterrel van szó. A Calea Victoriein levő régi orosz követség épületét kisajátította a város. Csak hogy a kisajátítási ellenértékre vonatkozó tárgyalások még mindig nem fe-jződtek be, Donescu polgármester csak 1500 lej ajánl fel négyzetméterenként, annak el-lenére, hogy még a külvárosban levő kisajá-títások esetén is 3—4000 lej egy négyzetméter értéke.

Az elmúlt napok egyikén Osztrovszky meglátogatta V. fővárosi vállalkozó és politikus, aki 6000 lej ajánlott fel négyzetméterenként.

— Nem adhatom el — felelte a szovjet követ — a hely kisajátításra vár.

— Eppen azért. Önnek a város 1500 lej ajánlott föl én perelni fogok s el fogom érni a 8000-ot.

Osztrovszky egy percig gondolkodott, majd így szólt:

— Mégsem adhatom el!

— ?!

— Nem akarom, hogy mondhassák rólam, hogy nem vagyok lojális — s nem vagyok jó román...

— Szükségesnek tartom kijelenten-hogy én nemcsak cionista vagyok. A cionizmus is a legmagasabb cél elérését szö-gálja számomra és ezt Páneurópában is tom. Amit Palesztina felépítésében, az országépítés művében és erkölcsi erejében láttam, ami idealizmus és rendületlen hi-és nemes lelkesedés lüktet ott, mindezek eredmények és teljesítmények hozzá fog-nak járulni az ostoba antiszemitizmus fe-gyverezéséhez.

— Igazán nem tudom, Jorga ur, vajjon milyen politikát folytat Ön... Csak nem Szovjet-Oroszországgal tart?

Jorga jót nevet:

— Én? Tudja, hogy ez egészen jó, amit ma-ga mond, kedvesem. De hát éppen én a Szov-jettel? Igaz ugyan, hogy ez az Osztrovszki engem is ki akart engesztelni s csalogatott a szovjetreceptiókra, de nem ment, engem nem tudott becsalni, mint a konzervatív Fil-ipescut.

— De hiszen Ön Lengyelországgal is hadilá-bon áll? — mondja Cuza.

— Nem egészen. Én akarom Lengyelorszá-got, de Beck nélkül!

— Az ördög érte Önt, Jorga ur. Titulescut nem bírja, Becket ki nem állhatja, Hitlerrel hallani sem akar, a Szovjettel nem áll szóba. Mondja meg legalább, kivel tart?

Jorga csak ezt várta:

— Látja... épp ebben rejlik az én erőm. Mig egyesek Hitlernek tömjéneznek s mások Szovjet-barátoknak adják ki magukat: mi-alatt egyesek Titulescut, mások Lengyel-országért rajonganak... én csak Romániával maradok!...

Amikor idáig ért a beszélgetés, egész em-bergyűri gyűlt össze. Jorgát meg is tapsolták.

„Szegény” Anglia

A szenátus folyosóján is Jorgáról van szó. A professor azonban nincs jelen. George Filipescu beszámol Jorga beszédéről, ame-lyet az „Ateneu”-ban tartott. Filipescu ki van kelve magából:

— Kérem ilyen hangon beszélni nagy szö-vetségesünkrol.

— Mit mondott? — kérdezték többen.

— Hogy Anglia a végét járja s mint egy torta, szét fog esni... Perfid Albion és más eféléket vágott Nagy-Britannia fejéhez. A kormányok okvetlenül kommunikében kel-lene leszögeznie, hogy nem azonosítja magát Jorgával, különben...

A véletlenül jelenlevő s mindig ironikus Argetoianu kacagva veti közbe:

— Szegény Anglia! Éreztem én mindig, hogy a brit birodalom meg fogja járni egy-szer Jorgával! Sőt valószínűleg tartom, hogy az egyiptomi zavargásoknak is ő az értelmi

szerezője. De hát Anglia biztosan alkalmazni fogja vele szemben is a szankciókat; Jorga „doktor honoris causa” az oxfordi egyetemen. Ha az angolok elveszik tőle ezt a címet, 10 olasz egyetem fogja megtisztelni vele. Aztán meg ne felejtsek el, az angol flotta el van foglalva a Földközi tengeren s így nem kell tartanunk tőle, hogy az ateneumi ügynek súlyosabb következményei is lehetnek.

MacDonald bukása

A beszélgetés az angol választásokra tere-lődik.

— Szegény MacDonald — jegyzi meg egy

többségi szenátor — ha nem Goga vagy Arge-toianu vezették le a választást.

De Argetoianu meghallja a célzást s kész is a válaszal:

— En inkább Romanba küldtem volna Manolescu Strungához. Ő ultra abszolút töb-biséggel választotta volna meg.

A szenátor most komolyan folytatja:

— De hát ez komolyan nevésséges, hogy a helyettes miniszterelnök kibújék egy so-cialista ellenféllel szemben. Tiszára botrá-nyos...

A beszúletes Osztrovszki...

Osztrovszkyról, a Szovjet meghatalmazott miniszterrel van szó. A Calea Victoriein levő régi orosz követség épületét kisajátította a város. Csak hogy a kisajátítási ellenértékre vonatkozó tárgyalások még mindig nem fe-jződtek be, Donescu polgármester csak 1500 lej ajánl fel négyzetméterenként, annak el-lenére, hogy még a külvárosban levő kisajá-títások esetén is 3—4000 lej egy négyzetméter értéke.

Az elmúlt napok egyikén Osztrovszky meglátogatta V. fővárosi vállalkozó és politikus, aki 6000 lej ajánlott fel négyzetméterenként.

— Nem adhatom el — felelte a szovjet követ — a hely kisajátításra vár.

— Eppen azért. Önnek a város 1500 lej ajánlott föl én perelni fogok s el fogom érni a 8000-ot.

Osztrovszky egy percig gondolkodott, majd így szólt:

— Mégsem adhatom el!

— ?!

— Nem akarom, hogy mondhassák rólam, hogy nem vagyok lojális — s nem vagyok jó román...

— Szükségesnek tartom kijelenten-hogy én nemcsak cionista vagyok. A cionizmus is a legmagasabb cél elérését szö-gálja számomra és ezt Páneurópában is tom. Amit Palesztina felépítésében, az országépítés művében és erkölcsi erejében láttam, ami idealizmus és rendületlen hi-és nemes lelkesedés lüktet ott, mindezek eredmények és teljesítmények hozzá fog-nak járulni az ostoba antiszemitizmus fe-gyverezéséhez.

— Igazán nem tudom, Jorga ur, vajjon milyen politikát folytat Ön... Csak nem Szovjet-Oroszországgal tart?

Jorga jót nevet:

— Én? Tudja, hogy ez egészen jó, amit ma-ga mond, kedvesem. De hát éppen én a Szov-jettel? Igaz ugyan, hogy ez az Osztrovszki engem is ki akart engesztelni s csalogatott a szovjetreceptiókra, de nem ment, engem nem tudott becsalni, mint a konzervatív Fil-ipescut.

— De hiszen Ön Lengyelországgal is hadilá-bon áll? — mondja Cuza.

— Nem egészen. Én akarom Lengyelorszá-got, de Beck nélkül!

— Az ördög érte Önt, Jorga ur. Titulescut nem bírja, Becket ki nem állhatja, Hitlerrel hallani sem akar, a Szovjettel nem áll szóba. Mondja meg legalább, kivel tart?

Jorga csak ezt várta:

— Látja... épp ebben rejlik az én erőm. Mig egyesek Hitlernek tömjéneznek s mások Szovjet-barátoknak adják ki magukat: mi-alatt egyesek Titulescut, mások Lengyel-országért rajonganak... én csak Romániával maradok!...

Fekete Tivadar görögországi cikksorozata:

George Kondylisz, Görögország régens-miniszterelnöke

egy nappal a király hazaérkezése előtt nyilatkozik:

- „ — Nem vonulok vissza a politikától!... ”
„ — A hadsereg már nem politizál!... ”
„ — 1919-ben, Szmyrnában voltam a legboldogabb! ”

Kiküldött alkalmi tudósítónk levelében küldött — bár Kondylisz időkben lemondott — tudósítása koránsem veszítette el aktualitását.

Athén, november 23.

Mialatt a görög külügyminiszteri frontja előtt a korfui vöröstollas regiment zenekara vidám indulókat harsog — tegnap érkeztek meg a király fogadtatására a szigetről — s mialatt a szarkázó napfényben könnyű pirusi szél lebegtet a kék-fehér királyzászlók ezreit, — Kondylisz régens ponosan déli harangszóra fogad. Egy pillanattal később, se korábban. Ezt az időt jelölte meg tegnap esti telefonjában a generális s úgy nyitja meg most az a daltiszt a régens ajtaját, mintha rapportra rendelték volna: pontosan, katonásan, precízen.

— Son Excellence, le Régent-Président Vousattend!

Az egyik külügyminiszteri iroda íróasztalánál — majdnem észrevétlenül egyszerűséggel — aktatáskáján könyököl egy szurokfeketebajuszu, nagyon markánsfejú, civilruhás, alacsony ember.

Ez George Kondylisz, e pillanatban Görögország királyi ha alommal feiruházott régenselnöke, élet és halál ura, a királypuccs végrehajtója, négy nemzeti háború hőse. A legfeltűnőbb rajta — a szurósan megpödrött magyar káplári bajuszon kívül — az alacsony termete. Alig másfélméter magas az egész generális. Maga mellett mu at helyet, nagyon meleg, barátságos gesztussal, hallatlan közvélemény és mégis mosoly nélkül.

A második meglepetés: a régens nagyon nehezen tör a franciát. Roppant lassan, megfontoltan beszél, számitúzik a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Igaz-e, hogy excellenciád a király haza-jövele után visszavonul és pihenni tér?

— Nem igaz. Ez az ellenzék találta ki. Amíg élek, dolgozni akarok Görögorszáért.

Azán ez a kényes kérdés következik: — Hogy képzeli el excellenciád a görög hadsereg reorganizációját? Hogy tisztítja meg a hadsereget a politikától?

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

— Ez a reorganizáció a márciusi forradalom leveretése után bekövetkezett. Március előtt kétfajta katoná volt: venizelista és anti-venizelista. A forradalom után megtisztítottuk a hadsereget, száműztük a venizelistákat és lefokoztuk a venizelista tiszteket. A hadsereg ma a király hive, tehát nincs differencia a tábornokok között: a politika, ha ez az: a restauráció.

„LYON” Szálloda
Bucuresti, Calea Grivitei 90.

„VENETIA” Szálloda
Bucuresti, Str. Pictor Grigorescu 12.

Teljesen átalakítva

Hideg-meleg víz, központi fűtés, lift.

Szobák 70 lejtől kezdve.

Theotokin külügyminiszter és környezete azon a nézetben voltak, hogy egyetlen régensnek kell lenni s rá m esett a választásuk a minisztertanácson. Öfelsége II. György király megérkezésekor demisszionálok és átadom a királynak azt a memorandumot, amelyben a jövőre nézve kifejtem álláspontomat. Nézetem az alkotmányos élet folytatása ügyében eléggé ismeretesek.

— Melyik pillanat volt excellenciád életben a legfelemelőbb?
Megtint mosolyog.

— 1919 májusában, mint ezredes, a török háboruban Szmyrna földjére léptem. Ez a pillanat felejthetetlenül boldog volt, mint ahogy felejthetetlenül szerencsétlen pillanata életemnek az 1922-es kisázsiai katasztrófa. Egyébként a smyrnai bevonulást három hónapi katonai szolgálat előzte meg Romániában. Még a neuilly-i béke előtt Görögország két divíziót küldött — a nagyhatalmak kívánására — Ukrajnába. Ott maradtunk három hónapig, a divíziókat én vezetem. 1919 májusáig táboroztunk a Dnyeszter partján, Beszarábia és Ukrajna határain, egészen a

kisázsiai expedícióig. A bolsevikék ellen való védekezésben a román hadvezetőség irányítása alatt álltam. Éle em legszebb útja, legdiadalmasabb vállalkozása a Dnyesztertől a Miande folyóig terjedt!...

— A külpolitikában lesz-e változás a király hazatérése után?

— Semmi! Maradunk a balkáni paktum alapján, ahogy eddig, bármilyen kormány következzék is. Én magam kimondhatatlanul mély barátsággal vagyok Románia s ugyanakkor az európai értékű, világo tehetőségű Titulescu külügyminiszter iránt...

A régens most felemelkedett. Valóban apró ember, széles vállakkal, tömör, zömök, nagyon erős fizikummal. A szürke civilruha szinte szétfeszül a figuráján. Fekete káplár-bajusza agresszíven tör felfelé... Egy self-made-man pálya, hihetetlen lendületekkel. Ha igaz az a francia mondás, hogy a stílus: az ember — akkor Kondylisznál ez a bajusz a stílus. Egy tisztességes katona, aki hisz a fegyverekben. Barátságosan bucsuzunk. Az interjú végén már ő mosolyog s már én vagyok szomorú.

A bucuresti antiszemita ügyvédek rágalmakkal próbálnak kedvező légkört teremteni maguknak

Fildermann dr. és az UER vezetőségének energikus cáfolata

Bucuresti, november 28. Az ilfovi ügyvédi kamara új vezetőségének megválasztásával kapcsolatosan rendkívül éles agitáció folyik a főváros ügyvédi köreiben. A mérsékelt elemek összefogása, akiknek sikerült Junian volt igazságügyminiszter személyében esélyes jelöltet állítaniuk listájuk élére, nagy riadalmat keltett az antiszemita táborban. A jobboldal a legkülönbözőbb erőszakos eszközökkel igyekszik a mérsékelt elemek valószínű győzelmét megakadályozni. Istrate Micescu, az antiszemita listavezetője az egyik legutóbbi korteggyűlésen azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy a mérsékelték a zsidókkal állnak összeköttetésben és bizonyítékai vannak arra vonatkozólag, hogy Fildermann dr. megkísérelte megvesztegetni a

jobboldali tábor néhány hívét is. A Dimineata mai számában Fildermann dr. válaszol erre a gyanúsításra, amelyet közönséges rágalomnak minősít. Az erélyshangu nyilatkozat leszögezi, hogy Fildermann és a Iunian-lista jelöltjei között semmilyen más kapcsolat nem állott fenn, mint a minő kapcsolatot Istrate Micescu tartott fenn az UER vezetőjével éveken keresztül... Azt is kijelenti Fildermann dr., hogy soha semmilyen, az ügyvédi kamarát érintő ügyben nem interveniált a lelépő vezetőség. Másrészt az UER vezetősége ugyancsak energikusan cáfolja Istrate Micescunak azt az inszinuációját, mintha az UER „anyagi áldozatokat” hozna a küszöbön álló választásokon a Iunian-lista érdekében.

Zsidó egységfront alakul Palesztinában a Legislative Council kérdésében

Miért tűri a palesztinai kormány az arab lapok izgatásait. Megegyezés jön létre a tel-avivi tanácsválasztás ügyében? Rohamosan fejlődik tovább a palesztinai ipar. Nagyarányu építkezések Jeruzsálemben

Jeruzsálem, november 28. Angol és zsidó körökben, sőt az arab kereskedők köreiben is érthetőennek tartják, hogy a kormány megengedi és tűri az arab sajtó politikai izgatásait a Nablusz mellett elfogott rablóbanda árthatatlanná nyilvánítása kapcsán. A lapok kérdik: miért engedélyezte a kormány a rablóbanda megölt tagjainak nyilvános temetését? Ez az engedély a legnagyobb angolellenes tüntetést és zavargást tetel lehetővé Háfában, melynek angol rendőrök is áldozatul estek. Mig egyfelől az arab Felestin rámutat arra, hogy a banda vezetője Ezz Din sejk kommunista körökkel állt összeköttetésben, addig másfelől a többi arab lapok tovább folytatják dicsőítő kampányukat és kijelentik: „Ha a megölt arabok banditák voltak, mi is azok vagyunk”. A palesztinai rendőrség táviratilag azzal a kéréssel fordult a szomszédországok hatóságaihoz, hogy a nabluszi rablóbanda megszökött és ott rejtőzködő tagjai: fogják el.

tanács) proklamálása. A fő kormányzó — írják az arab lapok — előbb a zsidó és arab vezetőikkel fog tárgyalni a Legislative Council ügyében, majd a hivatalos lapban közzéteszi a tanács megteremtéséről szóló törvényt. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a Jewish Agency és az Agudasz Jiszrael között tárgyalások folynak abban az irányban, hogy egységes zsidó frontot teremtsenek a Legislative Council kérdésében. Minden remény meg van arra, hogy az egységfront létrejön, amennyiben az Aguda is tagadó álláspontra helyezkedik a törvényhozó tanács tervével szemben. A fő kormányzó a napokban hirtelen megbetegedett és magas lázzal ágyban fekszik. Orvosai remélik azonban, hogy a jövő héten folytathatja munkáját. A cionista exekutívé javasolta a telavivi választásokra

Küszöbön áll a Legislative Council? Jeruzsálem, november 28. Az arab lapok újra hangoztatják, hogy november végéig befejeződnek az előkészítő munkálatok és megtörténik a Legislative Council (törvényhozó

Jeruzsálem, november 28. Megbízható helyről származó információk szerint a cionista exekutívé tagjai rámutatván a jelenlegi politikai helyzetre, javaslatot tettek abban az irányban, hogy álljanak el a december 15-re

külföldi telavivi városi tanácsválasztások harcától és a mandátumokat megegyezés útján osszák fel egymás között a egyes pártok.

Mint ismeretes, Dizengoff főpolgármester kijelentette, hogy nem vállal jelöltséget a legközelebbi választásokon tekintettel a kormány magatartására a városi tanáccsal szemben. Most Rokeach helyettes polgármester is követte Dizengoff példáját és ugyanazzal az indokolással szintén lemondott a jelöltségéről.

Az ipari fejlődés

Jeruzsálem, november 28. A palesztinai ipar fejlődése feltartóztat hatatlanul halad előre tekintet nélkül a nemzetközi politikai feszültségre. Az év végéig mintegy másfél millió fontot investáltak számos új nagy iparvállalatba. Tekintetbe véve az év első felében investált ipari tőkét, az év végéig ez az összeg két és félmillióra fog rugni. Az új üzemek közül elsősorban az új cementgyár bír nagy jelentőséggel, melyet 250.000 font asztókével létesítettek, továbbá a risonlécioni sörgyár 50.000, a nachla-jehudi süllykatyár 38.000 font, a hifai rizsmalom 35.000 font és a Phönícia üveggyár 30.000 font alap-tókével.

Jeruzsálem új épületei

Jeruzsálem, november 28. Ebben az esztendőben nagyarányu építkezések voltak Jeruzsálem városában. A nagy építkezések közül kiemelkedő: az egy emi klinika a Skopus-hegyen, melynek építése 100.000 fontba kerül, a judaisztikai intézet (18.000 font költséggel), az Anglo-Palestine Bank új épületszárnya (30.000 font költséggel), a csecsemő thon a Skopus-hegyen (10.000 font), a talpóli iparosházak és a Hapoel Hamizrachi telepén emelt épületek (15.000 font). Magánházak építésébe 250.000 fontot investáltak. Ezenkívül a kormány is számos új középületet épített.

— KIRÁLYOK HALÁLA. Londonból jelentik: Egy angol orvos, Macleod Yearseley érdekes könyvet adott ki „Le Roi est Mort” (A király meghalt) címen. Ebben a könyvében megírja Anglia különböző uralkodóiról, hogy miben haltak meg. István király, aki a 12. században uralkodott, vakbélgyulladásban halt meg, abban a betegségben, amiből nyolc és félévszázaddal később VII. Edward király könnyűszerrel kiláboldt műtét segítségével. VIII. Henriket vérbaj ölte meg, amely akkoriban még egészen új betegség volt Európában: nemrég hurcolták be az első amerikaiájó tengerészek. Erzsébet királynét tüszős mandulagyulladás ölte meg, II. Károlyt idült köszvény következtében fellépő vesebaj, II. Jakobot agyvérzés, I. György király egy dus vacsora után nagymennyiségű dinnyét fogyasztott, utána éjszaka rosszul lett és reggelre meghalt. II. György életének szivszélhűdés vetett véget. IV. György gyomorvérzésben halt meg. Cromwell pedig, az angol forradalom vezére, maláriában.

SPORT

Jólsikerült táborozással egybekötött instruktorképző tanfolyamot rendezett a beszarábiai Makkabi

Erdélyben is követésre méltó a sikerült próbálkozás

Cluj, november 28. (Az Uj Kelet tud.) A Makkabi Világszervezet programjának különböző pontjai között első helyen áll a sporttechnikai oktatók kiképzése. Ismeretesen, a Makkabi mint testnevelési intézmény működésének fősúlyát az általános testnevelésre helyezi, így elsősorban különösen azokat a sportágakat írja elő működési keretül, amelyek a tömegnevelés szempontjából számításba jönnek. Ezek között a sportágak között első helyet foglalja el a torna, majd a könnyű és nehéz atlétika, stb. Altalában a Makkabi Világszervezet sporttechnikai programja két részre oszlik: a testnevelő sportágakra és szórakoztató sportágakra. Az első kategóriába a már említett sportágak, a másodikba a különböző labdajátékok, valamint a sportban előforduló összes ágak tartoznak.

Ezuttal nem térünk ki részletesen annak méltatására, hogy mennyire helyes ez a csoportosítás, mindössze annak megállapítására szorítkozunk, hogy a Makkabi Világszervezet mindenekelőtt a zsidó ifjúság fizikai regenerálására irányul, és mint ilyen a tömegsportnevelésre helyezi aktivitásának fősúlyát és így elsősorban azokra a sportágakra, amelyek ebből a szempontból számításba jönnek, vagyis legkülönösebben a tornára, amely szakosztály nélkül egyetlen zsidó sportegyesület a Makkabi Világszervezetnek nem lehet tagja. Es csak természetesen, hogy a sportaktivitás mellett, mint cionista intézmény, a Makkabi különös gondot fordít arra, hogy tagjai a testnevelő munkából jó zsidó szellemet áthathatva, a zsidó ismereteket elsajátítva és az épülő zsidó ország problémáinak alapos ismeretével kerüljenek ki, valamint tagjaikat aktív munkássá válassza az épülő Palesztinának.

A Makkabi nevelési programjának egyik égető problémája a megfelelő szellemi és technikai képzettségű oktatók hiánya volt. All ez különösen azon országokra, amelyekben a Makkabi-mozgalom még kezdetleges stádiumban van és így a többek között Romániára. Romániában egyedül a cernauti Makkabi az, amely huszonöt éves működése alatt ilyen edzőket kiképezett, olyan kis számban azonban, hogy egymaga nem bírja a mind nagyobb számban fellépő igényeket kielégíteni. Minthogy pedig az oktatókérdés a mozgalom kardinális pontja, a Romániai Makkabi Szervezet illetékes fórumai különböző megoldások megvalósításán fáradoznak, hogy megfelelő oktatóerőket képezve a Makkabi munka szolgálatába állítsák.

A kisebbségtől ilyen irányú akciók közül a beszarábiai tartomány Makkabi vezetősége volt az, amely nagyobb mértékű akció révén, nyári táborozás keretében igen jól sikerült tanfolyamot rendezett, amelyen tizenöt instruktornak adott oktatási diplomát.

A beszarábiai Makkabi nyári táborozással egybekötött instruktortanfolyamát eredetileg országos jellegűnek tervezték. A beszarábiai tartomány és az országos exekutive között a brailai Makkabi kongresszuson közbejött konfliktus miatt azonban (Beszarábia magának követe a hacsarajlija kérdés autonóm jogát, amit utóbb meg is kapott), a táborozás kizárólag beszarábiai résztvevőkre korlátozódott, egyedül Brailából vett azon részt egy edzőjelölt, aki segédedzői képesítést nyert.

A beszarábiai Makkabi instruktorképző tanfolyammal egybekötött táborozása a Fekete tenger partján Chisineuhoz közel, Sergeevca községben, egy erre a célra kifogástalan 8 szobás nyári villában volt. A táborozáson 33 résztvevő volt, akik közül — mint már említettük — tizenöt nyert részben gyakorló, részben segédedzői diplomát. A tanfolyam technikai vezetésére a csehszlovákiai Makkabi ajánlására Herbert Barber brünni testnevelési tanárt alkalmazták.

A táborozás 1935 július 5-től augusztus 12-ig tartott. A táborban résztvevő ifjak naponta a következő program szerint végezték feladataikat:

Reggel 6 órakor felkelés, 6 órától fél 7-ig

takarítás, majd névsorolvasás, utána fél óráig szabadgyakorlatok. Ezután reggelizés, majd fél 8-tól 11 óráig a tenger partján üdülés és uszás (uszni azonban csak orvosi engedéllyel volt szabad). 12 órától 2 óráig teoretikus kérdések, 2-től 3 óráig ebéd, 3-tól fél 5-ig pihenő, fél 5-től 6 óráig héber tanfolyam, 6-tól 7-ig szerorna, 7-től 8-ig atlétika, majd fél-óra vacsoraidő, majd másfélóra előadások, héber énekek, ezután 10 óráig jelentések és névsorolvasás, majd lefekvés. A tábor tagjai éjjel felváltva szolgálatot teljesítettek. Szombati

napon természetesen a program fel volt függesztve, ez a nap kizárólag pihenésre és megfelelő vezető mellett kirándulásokra volt fenntartva.

A táborozással egybekötött instruktorképző tanfolyam költségei 71.080 lej tettek ki, amely összeget a chisineui Makkabi gyűjtés révén hozta fel, minthogy a résztvevők jórészt semmit sem fizettek, sőt egyrésztüknek a vasuti költséget is meg kellett fizetni. A fenti összeg gyűjtés útján való felhozásához a chisineui Makkabi rendezvények és egyebek útján 36.769 lej jutott hozzá.

Felbuzdulva a beszarábiai Makkabi sikerén, az országos exekutive a jövőben több helyen fog hasonló célu és programu táborozást rendezni.

Fölöttebb kívánatos volna, ha különösen Erdélyben, ahol a Makkabi mozgalom még gyerekcipőben jár, követésre találma a kétségtelenül praktikus példa. Az ilyenféle táborozás nagy hasznára válna a Makkabi mozgalomnak, ami mondanunk sem kell, nagy mértékben járulna hozzá az erdélyi zsidó sportmozgalom rohamos fejlődéséhez.

KÖZGAZDASÁG

Az ipar és kereskedelem gyakorlásáról szóló törvény ügyében közös gyűlést tartanak az oradeai gazdasági szervezetek

Oradea, november 28. (Az Uj Kelet tud.) A kormány közlekedésről terjeszti parlament elé az ipar és kereskedelem gyakorlásáról és a kereskedők képzéséről szóló törvénytervezetet, amelynek antiszociális intézkedései országszerte kínos feltűnést keltenek.

Az oradeai Kereskedelmi Csarnok elnök-

sége a törvénytervezetet tanulmányozás alá vette, hogy arra vonatkozóan megtehesse észrevételeit. A kérdéssel különben az oradeai Kereskedelmi és Iparkamara, a Gyáriparosok Szövetsége, az ipartestület és a többi gazdasági érdekképviseletek közös értekezletet tartanak az Iparkamara helyiségében.

Árlejtések

December 10-én a bonhida állami mentő-igazgatóságán árlejtést tartanak 25 vagon zab és 5 vagon szemes tengeri beszerzése céljából. — December 3-án a clujli klinikák igazgatóságán árlejtést tartanak szerkibe a klinikák fehéreműi szükségletét. — December 7-én a clujli egyetem gazdasági hivatalán árlejtést tartanak az egyetemi színház épületének befejezési munkálataira. Előirányzat 853,580 lej. — December 5-én az oradeai városházán árlejtést tartanak 12 ezer tonna elsőosztályú tűzifa beszerzése céljából. — December 3-án a közmunkügyi minisztériumban Bucurestiben árlejtést tartanak adókoncesszióba a Baciu M.—Grosi—Dâmbovița—Cărbunari—Schwerfeld—Reronta—Copalnic—Mănăstur—Rusur—Târgu-Lapusului-utvonalon történő autóbussz személyszállítás. — December 11-én a tárgumuresi városházán árlejtést tartanak a városi gázgyár berendezését. — December 10-én a salontai városházán árlejtést tartanak 2 ezer darab uccakövezés céljait szolgáló betonkocka beszerzése céljából. — December 12-

én a hadügyminisztériumban Bucurestiben árlejtést tartanak adókoncesszióba a Băile Herculanean építendő tisztii szanatórium építési munkálatait. — December 14-én a CFR brasovi igazgatóságán árlejtést tartanak 360 méter cser és 360 méter fenyőfadeszka beszerzése céljából. — December 2-án a brasovmegei Baciu község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak a községi erdő kiszáradt fáinak árlejtése céljából. — December 18-án a clujmegei Cojocna hivatalos helyiségében árlejtést tartanak a község tulajdonát képező fűrdő 20 évre történő bérebeadása tárgyában. — December 3-án a ciucmegei Cozmeni község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak 464 köbméter fa értékesítése céljából. — December 2-án a ciucmegei Lunca de Sus község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak 11 ezer 985 darab élőfa értékesítése céljából. — November 30-án a timisoarai városházán árlejtést tartanak 2 darab autókassza beszerzése céljából. — December elsején a fágárasmegei Venetia de Jos község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak értékesítésre 879 darab élőfat. — December 9-én a ciucmegei Bicaz község hivatalos he-

lyiségében árlejtést tartanak 4 ezer 454 darab élőfa értékesítése céljából. — December 5-én a satmari városházán árlejtést tartanak 300 vagon tűzifa értékesítése céljából. — December 10-én a salontai városházán árlejtést tartanak 190 darab hizalt juh értékesítése céljából. — December 7-én a clujli kerületi igazgatóságán árlejtést tartanak értékesítésre a Petrosani határában levő 5 hektár erdőterület 3798 darab élőfaanyagát. — December 19-én a Sft. gheorghiei tisztiképzőiskola hivatalos helyiségében árlejtést tartanak nyomtatványok és írószerek beszerzése céljából. — December 3-án az aradmegei államépítészeti hivatalnál árlejtést tartanak az Ineu—siculai utvonalon fehérkörsi hid építési munkálatainak vállalatba adása céljából. — November 30-án a crinalmai községhez tartozó árlejtést tartanak a crinalmai községi helyi önkormányzat 3178 méter cserfát. — December 2-án a caransebesi helyi önkormányzat parancsnokánál árlejtést tartanak marha, sertés és juh beszerzése céljából. — December 30-án a reghini városházán árlejtést tartanak 30 ezer 501 darab fenyőfa értékesítése tárgyában. — December 4-én a caransebesi közbirtokosság hivatalos helyiségében árlejtést tartanak adókoncesszióba az Izvoarele erdőterület 349.04 hektár erdőterületének kitermelési munkálatait. December 7-én az aiudi tudósszanatórium igazgatóságán árlejtést tartanak liszt és fűszer beszerzése érdekében. — December 16-án az aradmegei Seitin hivatalos helyiségében árlejtést tartanak adókoncesszióba az Izvoarele erdőterület 349.04 hektár erdőterületének kitermelési munkálatait. December 7-én az aiudi tudósszanatórium igazgatóságán árlejtést tartanak liszt és fűszer beszerzése érdekében. — December 16-án az aradmegei Seitin hivatalos helyiségében árlejtést tartanak adókoncesszióba az Izvoarele erdőterület 349.04 hektár erdőterületének kitermelési munkálatait. December 7-én az aiudi tudósszanatórium igazgatóságán árlejtést tartanak liszt és fűszer beszerzése érdekében. — December 16-án az aradmegei Seitin hivatalos helyiségében árlejtést tartanak adókoncesszióba az Izvoarele erdőterület 349.04 hektár erdőterületének kitermelési munkálatait.

A bizományba küldött árukról szóló számlák illetékeztése. A bizományi szerződés rendezéséről szóló törvény (megjelent a Mon. Oficial 1934. jul. 30-án kelt 173. számában) 27. szakasza az egy ilyen — illetékeztet — szerződés alapján bizományba küldött árukról szóló számlákat, értesítéseket és jegyzékeket illetékmentességben részesíti. Az illetéki ügyi központi bizottság 1934 december 18-án hozott határozata (megjelent a Mon. Oficial 1935. jan. 21-én kelt 18. számában) a fenti mentességet úgy magyarázza, hogy az csak a bizományi szerződésben kikötött érték erejéig élvezhető. Ha ezt az értéket meghaladja, akkor a mentesség megszűnik és a további számlák illetékkötelesek és utána nemcsak a számlailletéket, hanem a bizományi szerződési illetéket is fizetni kell. 1935 október 25-én a központi illetéktörvénybizottság erre vonatkozólag egy új határozatot hozott, (megjelent a Mon. Oficial 1935. nov. 16-án kelt 264. számában), melyben kimondja, hogy a bizományi árukról szóló számlák a bizományi szerződés után fizetett illetékre való tekintet nélkül — számlailleték alá esnek. Ilyenformán a bizományi szerződésről szóló törvény 27. szakaszában foglalt illetékmentesség hatályon kívül van helyezve.

Mindennap kötelesek összeülni a vámhivatalok áruvizsgáló bizottságai. A vámhivatalok mellett működő áruvizsgáló bizottságok működésüket rendszeresen ellenőriztették, mi miatt a vámolvasókna fennakadások állottak be. A vámvezérgazgatóság körendelemben értesítette a vámhivatalokat, hogy ezen áruvizsgáló bizottságok minden hétköznap kötelesek összeülni.

Ismét lefoglalhatók adótorozásba a letéti pénztáraknál fekvő letétek. A pénzügyminisztérium 36739—935 sz. körendelemben úgy intézkedett, hogy a letétpénztáraknál fekvő letétek azok tulajdonosának vagy jogosultjainak adótorozásai miatt ismét lefoglalhatók, amennyiben a tartozás behajtására más kielégítési alap nincsen.

ROVID ÜZLETI HIREK. Mauthner-Werke Praha, textilkonzern engedélyt kapott a román kormánytól 20 millió lej értékű textilárúnak Romániába való behozatalára koncessziós alapon. A cég ennek ellenében turkoricát exportál. — A clujli iparkamarától tartozó satmari kamarai kirendeltség áru-tözsde felállítására érdeklődésbeadvánnyal fordult a minisztériumhoz. — Banater Bankverein téglagyári érdeklődése Brassóban téglagyár felállítását vette tervebe. Hírek szerint az új téglagyár r. t. alapon 50.000.000 lej alaptőkével alakul meg. — A református egyházmege napokban tartott clujli nagygyűlésén előterjesztett zárszámadások szerint az egyházmege tulajdonában levő ingatlanok területe 34.540 kat. hold. Ennek vagyonnak értékére következtetni lehet abból, hogy az impériumváltozás idejében az egyházmege 48.517 kat. holdjából 14.845 holdat kisajátított. Ennek a kisajátított birtokállománynak akkori értéke 123 millió lejre becsült a clujli ref. püspökség hivatalos jelentése. — A turdai alabástromgyár melyet néhány héttel ezelőtt vett át SARMAT buc. cég, tervebe vette gipszgyár felállítását Nyersanyagul az alabástrom gyár melléktermékeit használná fel. — Mocionița bányagyártási programja során elhárította, hogy cipőkrém gyártásra is berendezkedik.

לריויד ימי תרין ישראל

ח'יפה

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.

HAIFA

Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság hajóinak menetrendje:

Indul Constanfából:

Har Carmel	december 2	
Har Cion	december 11	
Har Carmel	december 19	I. osztály Lei 6000
Har Cion	december 29	II. osztály Lei 4000
Har Carmel	január 5	Constanța—Haifa és vissza
Har Cion	január 14	
Har Carmel	december 23	I. osztály Lei 9000
		II. osztály Lei 7000

Jegyeket kibocsát és mindennemű felvilágosítással szolgál:
 Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselést:
UJ KELET utazási osztálya
 Vidéken az Uj Kelet fiókiadónivalatai és tudósítói szolgálják felvilágosítással.

Michel Bélyeg-katalog
 Európa Lei 171.—, Weit Lei 252.— LEPAGE-nál, Cluj, Postai utánvét. — Kérjen új albumjegyzéket a 25% reduktált árrakkal.
 Lepage, Cluj.

Maniu, V
román
nemzetf
tere

Cluj, nov
Ma zajlott
talmaz néz
gozott erd
szus, amely
a kormány
jon ki az
ra. Ez a k
idegesítette
amelyek u
és tulnővi
kezel korl
tesztációt
ge el nem
ezen a k
délyi rom
mán hite
részt, ha
véve, a
fel az er

a két erd
erdélyi rom
Azzal a jel
hogy az e
multban a
mán kultu
és ezért az
megnyilván
nemzeti üg
hitelet sz

Igy ker
elnöki aszt
vicj Mihál
a politikai
szakadékok
atlan az
nak a kar
ha burk
tott a
ta, amel
közéleti
me

Nemcsak a
az elnöki
jobboldali
markáns
és Pamfil
a tendenci
sorban is,
kátokon és
Gogának s
talmaztak
élet a vál
sebbségi b

A kormá
szus előest
tenni a kor
gősen egy
hitelt eszk
az erdélyi
ban nem t
endületét.
sze a kong
mennyit h
pitették a
non közve
ket. Az O
esendőrkor
egyáltalán
gyűlés feg
mindvégig.

Lezajlott az erdélyi románosság gazdasági kongresszusa

Maniu, Vaida, Goga, Popovici Mihály, főpapok, bankigazgatók és professzorok az erdélyi román hitelélet kongresszusán. A kongresszus, amely rámutat az erdélyi román bankok nemzetfenntartó szerepére a királytól és a kormánytól az erdélyi román hitelélet újjá-teremtését, az egyházak kártalanítását, a parasztszövetkezetek fenntartását és hosszú lejáratú kamatmentes kölcsönöket kér

Vaida és Goga hangjai az „idegen” bankok jólétéről

Cluj, november 28. (Az Uj Kelet tud.) Ma zajlott le Clujon a Román Opera hatalmas nézőterén a hónapok óta beharangozott erdélyi román gazdasági kongresszus, amely azzal a céllal ült össze, hogy a kormánytól méltányos eljárást harcoljon ki az erdélyi román hitelélet számára. Ez a kongresszus nem kis mértékben megbeszélte a hivatalos kormányköröket, amelyek úgy látták, hogy ez a nagygyűlés túlnövi egy egyszerű gazdasági értekezlet korlátait és egységes erdélyi manifestációt jelent, amelynek politikai jellegét nem vitatható. Valóban

A kongresszuson nemcsak az erdélyi román bankok és az erdélyi román hitelélet reprezentánsai vettek részt, hanem a liberális pártiakat kivéve, demonstratív módon vonultak fel az erdélyi román politikai élet összes vezetői,

A két erdélyi román egyház fejei és az erdélyi román kulturális alakok vezetői. Azzal a jelszóval ült össze a kongresszus, hogy az erdélyi román bankhálózat a múltban a legfőbb fenntartója volt a román kulturális és nemzeti törekvéseknek és ezért az erdélyi románosság minden életmegtartó és -fejlesztő vezetői elsőrendű feladatának tartják az erdélyi román hitelélet szilárdítását.

Maniu, Vaida, Goga és Popovici Mihály egy asztal mellett egy került a kongresszuson egyazon elnöki asztal mellé Maniu és Vaida, Popovici Mihály és Goga, annak ellenére, hogy a politikai küzdőterén áthidalhatatlan szakadékok tátonganak közöttük. Tagadhatatlan az is, hogy ennek a kongresszusnak a karakterében, ha burkolt módon is, kifejezésre jutott a numerus valahikis gondolata, amely maholnap minden román közéleti megnyilatkozást, mint vezérmotívum kísér nyomon.

Nemcsak az adta meg ezt a jelet, hogy az elnöki emelvényen ott ült a romániai pártokból a kisebbségellenes sajtó két markáns reprezentánsa: **Stelian Popescu és Pamfil Seicaru**, de kifejezésre jutott ez a tendencia, ha csak néhány jelentéktelen szóban is, a kongresszust behírdető plakátokon és néhány szónoknak, különösen Goganak szavaiban, amelyek célzást tartalmaztak arra, hogy míg a román hitelélet a válságban küzdök, addig a kisebbségi bankrendszer jólétben él.

A kormány egy milliárd lej bocsátott az erdélyi román bankok rendelkezésére

A kormány maga részéről a kongresszus előestjén azzal igyekezett erőtlenné tenni a kongresszus határozatait, hogy sűrűn egy milliárd lej visszleszámitolási eszközt küldött ki a Banca Nationalától az erdélyi román bankok részére. Ez azonban nem törte meg a cluj kongresszus ülésterületét. Rengeteg delegátus gyűlt össze a kongresszusra, el sem lehetett volna képzelni helyezni az Opera tágas nézőterén, egy részét a kiküldötteknek áttelepítették a Royal mozgóba, ahová megafonok közvetítették az elhangzott beszédeket. Az Opera körül a hatóságok erős rendőrkordont vontak, amelyre azonban egyáltalán nem volt szükség, mert a nagygyűlés fegyelmességteljesen zajlott le mindvégig.

A nagygyűlés elnöke Balan metropolita volt, aki mindenek előtt tiltakozott az ellen, hogy a kongresszust regionalista manifestációnak minősítsék, majd hosszú beszédben mutatott rá arra, hogy az erdélyi román egyház egész történelme során a nagy népi célok szolgálatában állt és azért vesznek az egyházfők részt ezen a kongresszuson, mert úgy tartják, hogy az erdélyi román hitelélet szilárdítása elsőrendű román nemzeti érdek.

Mit adtak az erdélyi román bankok nemzeti célokra?

Ezután Ilie Olteanu a kongresszus főtitkára tartotta meg nagyszabású referátumát az erdélyi és bánáti román bankok helyzetéről. A referátum az aprólékos részletességig dolgozza fel a román bankhálózat hét évtizedes történelmét és részletes beszámolót közöl azokról a valóban hatalmas és imponáló összegekről, amelyekkel az erdélyi román bankok a magyar éra alatt a különböző román nemzeti kulturális és jótékonyági intézményeket támogatták. Kimutatja a referátum, hogy a lej mai árfolyamára átszámítva az er-

délyi román bankok a mai napig román nemzeti célokra 208,266.703 lejt fordítottak. Majd kitér a referátum arra, hogyan segítettek ezek a bankok amortizációs kölcsönökkel a román parasztságot. Öt és fél százalékos kamatozás mellett tíz, husz és harminc éves amortizációs kölcsönöket nyújtottak a román parasztságnak és megakadályozták azt, hogy eladósodott román birtokok más kézre kerüljenek.

A jelentés végül foglalkozik az erdélyi román bankok jelenlegi tragikus helyzetével. Kimutatja, hogy a jelenlegi érvényben lévő rezsim az erdélyi román bankok számára rosszabb, mintha likvidálásra volnának itélve, mert a likvidálás alatt csak azt kell fizetnie egy banknak, amit inkasszáll, míg a jelenlegi rezsim szerint öt év alatt azt kell kifizetniük, amit csak 17 év alatt van joguk inkasszállni. A jelentés végül rámutat az orvoslás módjaira.

Olteanu jelentése után **Hossu** görögkatolikus püspök kérte isten áldását a kongresszus munkálataira, amely fontosságánál fogva egyedülálló a modern Románia történetében.

Vaida Sándor a „misztikus” Banca Nationaláról

Ezután Vaida Sándor beszélt, aki lendületes beszédben fejezte ki megelégedését afölött, hogy ma megvalósították látja azt, amiért egy évtizede harcolt: a maximális erdélyi szolidaritást. Majd ő is tiltakozik az ellen, hogy erre a szolidaritásra a regionalizmus vádjának bélyegét süssék rá. Majd burkolt támadást intéz a „misztikus” Banca Nationala ellen, titokzatos személyt emleget, akinek a zsebében van a Nemzeti Bank részvényekettje és aki ezen a címen telefonon intézi Párizsból vagy Berlinből a román nemzet vitális problémáit. „A román nemzet egyenlő a román állammal és épp ezért meg kell adnunk a kormánynak azt a hatalmat, hogy a Banca Nationalából valóban román intézményt teremtsen” — mondja Vaida.

Vaida végül hízogó szavakkal dicséri az ülésen megjelent Stelian Popescut és Pamfil Seicarut, mint a nacionalista sajtó reprezentánsait, rámutat arra, hogy még egy bizonyos sajtó, amely mindenféle idegen érdekeket hajlandó szolgálni, meg sem emlékezett a kongresszusról, addig a nacionalista sajtó vezetői személyesen jöttek el, amivel erkölcsi bizonyítványt is állítottak ki a kongresszus vezetői számára, hogy azok nem regionalisták.

„A jövő a Frontul românesc-é”

A volt miniszterelnök azzal fejezte be beszédét, hogy a most megalakított gazdasági román front is bizonyítéka annak, hogy a jövő az ő általa proficiálnt integrális román fronté.

A „jólétben élő” kisebbségi bankok

Hasonló hangnemben beszélt Goga, aki beszédben arra is kitért, hogy míg a bucaresti bankrendszer elsorvasztotta az erdélyi román bankhálózatot, amelynek 147 bankja a legszomorubb helyeken van, addig a kisebbségi bankok, amelyek Budapestről kapnak segítséget, élnek és virágoznak. Az erdélyi és bánáti román bankok nem kérnek különleges, csak egyenlő elbánást a regáti bankokkal. Hogy

a román elem segítséget kaphasson a mindent megkaparintani akaró idegen elemmel szemben, szükséges megmenteni a román hitelt az országnak ebben a sarkában.

Goga után Popovici Mihály, a nacional-caramistapárt erdélyi elnöke tartott szakszerű és minden demagógiától mentes előadást az erdélyi román pénzügyi helyzetéről és a helyzet orvoslásának módjairól.

Utána Stelian Popescu, mint az antirevizionista liga és az Universal főszerkesztője beszélt, majd Vlad Aurel zárta le a szónokok hosszú sorát. Végül felolvasták és mint az erdélyi román nép határozatát megszavazták az alábbi határozati javaslatot:

A határozati javaslat

— Az erdélyi és bánáti „nép” — mondja a határozati javaslat — az elviselhetetlen gazdasági és pénzügyi helyzettel áthatva, igazolt

zést és így Erdély a román gazdasági élet legszebb világoskertje lett.

b) Hosszu időre szóló olcsó hitelt adtak és megerősítették a földműveseket.

c) Serkentették és segítették a városi elemet, intellektuel, iparos, kereskedő osztályt létesítették.

d) Egyházi, iskolai, kulturális és jótékony célú alapokat teremtettek.

A jelen nem itélheti halálra a jövőt

3. Az erdélyi román hitelélet a „tömegek” támogatásával tudott boldogulni. Ez a hitelélet hét évtizeden át a nép többségének munkájából táplálkozott.

4. Történelmi tradíció az, hogy egyház, iskola és a román pénzügyi élet összeforrtak. Egyiknek tehát szüksége van a másira. Nem lehet román életet elképzelni Erdélyben, ha ezen tényezők közül bármelyik is hiányzik.

5. A jelen nem itélheti halálra a jövőt.

6. Ma nem létezőnek kell tekinteni az erdélyi és bánáti hiteléletet. A takarékoság elve eltűnt, a kulturális alapok teljesen leszegényedtek, a falukat uzorások emésztik, az ipar és kereskedelem pedig tehetetlenül áll a „stráinek”-kel szemben.

7. Ezt a helyzetet nem lehet tovább tűrni, mert az erdélyi román elem sorsára hagyását jelenti.

8. Az erdélyi és bánáti román hitelélet feltámasztása tehát nemzeti kötelesség. Kártalanítani kell az egyházi, iskolai, kulturális alapokat, a kisiparosok és kiskereskedők testületét azért a kárért, amit szenvedtek.

9. Ez az állam kötelessége, ezt csak az állam teheti. Meg kell adja a román hitelintézeteknek a lehetőséget, hogy eleget tessenek hivatásuknak, aminek hasznossága be van bizonyítva. A nagygyűlés meg akarja tartani, ami megtartható, hogy a törvényhozó ez: életben találja akkor, midőn szükség lesz az idők által parancsolt reformokra. Az újjászülést nem lehet csupán néhány pénzügyi intézetre korlátozni. Vidéki, községi bankokkákat ügyét is fel kell karolni.

Módosítani kell tehát a jelenlegi kormány által adott banktörvényt, amely halálra ítélte ezeket. Végleges pénzügyi segélyt vagy hosszú időre szóló kamatmentes kölcsönt kell részükre adni. Az állam vezetői meg kell találják az ehhez szükséges forrásokat. „Nem lehet!” („Non possumus!”) — ilyet nem szabad mondani.

Kamatmentes, hosszú kölcsönt!

Az egyházi, iskolai, kulturális alapok, ipari és kereskedelmi testületek teljes kártalanítását.

Kamatmentes, hosszú időre szóló kölcsönt a jelenlegi pénzügyi intézetek számára. Az erdélyi és bánáti kisbankok fenntartását.

A fővárosi nagybankok monopóliójának (különleges autorizációk, engedélyek stb.) megszüntetését azzal, hogy ne vonják ki az erdélyi és bánáti pénzügyi intézeteket a banküzletekből.

A király védelme alá!

Az erdélyi és bánáti román nép, látva a nehéz helyzetet és ezeknek a határozatoknak fontosságát, mindezeket az intézményeket sürgős segítség végett a király védelme alá helyezi. Megbízta Nicolae Balan dr erdélyi metropolitát, Valeriu Traian Frențiu dr oradeai püspököt, dr Vlad Aurel, a „Solidaritátea” nevű bankegyesület elnökét és dr Ilie Olteanu főtitkárát, hogy Károly királynál járjanak közbe segítség elnyerése végett és adják át ezt a határozatot a kormány elnökeinek.

Erdélyi „tanács”

Ugyanakkor egyhangu határozattal egészen új erdélyi szervez: gazdasági „tanácsot” („Sfat economic”) állít fel a nagygyűlés ezeknek a problémáknak állandó tanulmányozására Nicolae Balan dr erdélyi metropolitát elnökletével.

1. Orleansi szűz Főszerepben: Jeanne D'Arc.	Ma, pénteken új kettős premier műsor a ROYAL MOZGÓBAN. Előadások kezdete: Orleansi szűz: 3.20, 6.20, 9.20. — Georg O'Brien 5, 8 és 11 órákor	2. Vigyázat dinamit! Főszerepben: Georg O'Brien
--	--	--

Zavaros politikai körülmények között megnyílt a francia parlament

Párizs, november 28. (Rador.) A parlament ma nyílt meg igen zavaros körülmények között. Ennek dacára azt hiszik, hogy Lavalnak sikerülni fog megszűni a pénzügyi nehézségeket, de a ligákra vonatkozó ülést is, amikor a kormány sorsá-

ról fognak dönteni. Ezt az ülést egyébként néhány nappal elhalasztják. A Le Populaire felszólítja a szocialista és antifasiszta szervezeteket, legyenek éberek, mert a Laval-kormány bukása esetén a tüzkeresztesek puccsától lehet tartani.

"A Führer úgy akarja, hogy a zsidókat fokozatosan szorítsuk ki a gazdaságból"

A németországi tőzsdék már teljesen zsidómentesek. Frank igazságügyminiszter bejelenti, zsidóknak nincs mit keresniük az ügyvédi pályán

Berlin, november 28. A „Völkischer Beobachter” mai számában vezércikket szentel annak az örömteljes eseménynek, hogy a német tőzsdékről az utolsó hivatalos zsidó ágens is kiszorították. Ezzel — írja a napilap — a tőzsdék megtisztításának fejezete lezárult. A tisztítás „tárgyilagos fejlődés” eredményeképpen következett be. A tőzsdék működését ez a folyamat egy pillanatra sem zavarta meg. A nemzeti szocializmus nagyon jól tudta, hogy miért választja az evolúciós eljárást. Erőszakos fellépés esetén a reakció aligha maradt volna el, ez pedig alkalmat adott volna a zsidóknak arra, hogy szükségességüket fitogtassák.

A Führer akaratát érvényesül

Az evolúciós eljárást, amely a tőzsdéknél érvényesült, alkalmazni fogjuk az egész gazdasági életre. Nézzünk csak vissza és állapítsuk meg, hogy az utóbbi két és fél év folyamán mennyire megváltozott a zsidók helyzete a német gazdaságban... A céltudatos nemzeti szocialista politika sikere ez az eredmény, és ennek a politikának nem volt szükségére betört ablaktáblák „támogatására”.

A Führer-gondolat elfogadása megkívánja, hogy a Führer akaratának alávetésük magunkat, a zsidók gazdasági befolyásának megtörése érdekében is. Nevetséges fecsegés az, amikor arról beszélnek, hogy holmi személyes felfogás befolyásolta volna a Führer akaratán kívül a nemzeti szocialista politika tempóját. Megvan az erkölcsi jogosultságunk arra, hogy harcoljunk a zsidó ellen, mert mi másfajta vagyunk. Mi magasabbrendű és nemesebb tulajdonságokat akarunk látni azokban a pozíciókban, ahol addig alacsonyabbrendű kvilitások urlakodtak. A zsidók kérdés lépésről-lépésre megoldást nyer és senkinek sem kell attól tartania, hogy a német gazdasági élet nem fog végleg megszabotulni a zsidóktól.

A Frankfurter Zeitung jelentése szerint a gazdasági miniszteriumnak a zsidó tőzsdé ágensok kizárására vonatkozó rendelkezése folytán a berlini tőzsdén 13 ágens és 6 segéd-ágens vesztette el kenyérét. Frankfurtban 9, Hamburgban 2 és Düsseldorfban egy zsidó vesztette el egzisztenciáját. Több zsidó tőzsdé-ágens kénytelen volt már előbb visszavonulni a tőzsdékről „egyéni okok” eredményeképpen.

Ki a zsidó ügyvédekkel!

Berlin, november 28. Dr. Frank igazságügyminiszter, a birodalmi jogász-szervezet vezére, a szervezet vezetőinek berlini konferenciáján bejelentette, hogy a harmadik birodalom jogi életéből a legközelebb időn belül teljesen eliminálják a zsidókat.

A nemzeti szocialista pártközlöny, amely Dr. Frank bejelentését közli, nem említi meg, hogy milyen formában és mikor fog megtörténni a zsidó ügyvédek eliminálása. Az igazságügyminiszter mindössze arra hivatkozott, hogy a zsidó ügyvédek diplomájának elvétele a nürnbergi törvényekből „önként adódik”. A zsidó ügyvédek üzletét alacsonyították le a német jogot, ezért úgy nekik, mint más „mértatlan” elemeknek ki kell válniuk ebből a hivatásból. Ez nemcsak az ügyvédi pálya megtisztítását fogja maga után vonni, de egyúttal jobb érvényesülési lehetőségeket is biztosít a nemzeti szocialista ügyvédek számára.

Max Naumann tragédiája

Berlin, november 28. A Dr. Max Naumann-féle tragikomikus zsidó-nemzeti szocialista szervezetet, a „Nemzeti német zsidók szövetségét” a kormány feloszlatta. Naumann dr ismertetésén magán a teite a náciprogrammot és híveivel kampókeresztés zsidók alatt gyűlésezt. Jósá azonban így sem kerülhetette el. A feloszlítás azért következett be, mert a náci zsidó szervezet elnevezésében a „német” szót nem tűrik meg.

London, november 28. Manchester Guardian berlini levelezője szerint a nürnbergi törvények végrehajtási utasításainak gazdasági része nem lesz olyan szigorú, mint aminőnek hitték. Meg fogják állapítani, hogy zsidók milyen feltételek mellett kereshetik meg kenyérüket a harmadik birodalomban. Olyan rendelkezést, amely szerint a zsidók csak egymás között kereskedhetnek, nem fog tartalmazni a végrehajtási utasítás. Ettől függetlenül azonban a zsidóknak a gazdasági életből való kiszorítása már eddig is nagyon előrehaladt, főleg a többé kevésbé kikényszerített üzleteladások folytán. Az ekevény árjává lett cégek sorozatosan bocsátják el a zsidó alkalmazottakat, mert ki akarják függeszteni cégtáblájuk mellé a „Nemzet” üzlet” feliratát.

Frankfurt, november 28. A Frankfurter Zeitung jelentése szerint a Rosenzweig & Baumann, valamint a Kasseler Farben und Lackfabrik G. m. b. H. zsidó cégek, amelyek vezetőszerepet töltek be Németország lak- és festékiparában, árja kézbe mentek át. Ugyanerre a sorsra jutott a Louis Khan roz- és buzamalom is. A Petrikovskiféle glogau konfekciós üzlet, valamint a kasseli Ferdinand Löser & Co. textilárúház árja tulajdonba kerültek.

Nácizmus Ausztriában

Bécs, november 28. Az ausztriai zsidó iparosok és kereskedők hivatalos lapja, a „Wirtschaft” mai számában felhívja a figyelmet az egyre erősödő gazdasági antiszemitizmusra, amely különösen Bécsben érvényesül. A lap élesen tiltakozik dr. Kresse alpolgármester antiszemita kijelentései ellen és kéri a kormányt, miért tűri azt, hogy egy magas állami méltóságot betöltő hivatalnok nácipropagandát fejtsen ki Ausztriában.

A palesztinai zsidó falu a zsidó néphez!

A palesztinai zsidó falu, mely a KH nemzeti tőkéjéből épült, szól a zsidó néphez.

15 év chaluci multja van mögöttünk. A KH megteremtette falvainak bázisát, megalapította őket a hazai földön.

A biluisták megalapították 50 évvel ezelőtt Gederát, kimondhatatlan szenvedések közepette, de chalucitjuk szent lelkesedésével. 25 évvel ezelőtt évezredek óta ismét először szántott a Jordán völgyének síkságán zsidó eke. Megszületett Dagania, a cionista szervezet elsőszülöttje és legkedvesebb gyermeke. Nemsokára 15 évfordulóját fogjuk ünnepelni annak a napnak, amikor az Emek Jezreel megváltása megkezdődött, haláltmegvető bátorsággal. Öt évvel ezelőtt lett miénk Emek Chefer és lett megalapítva Kfar Witkin. Így vittek szerteszéjjel Gederát chalucit szellemét és fogják még széjjel vinni az összes kolóniákba, melyek még alakulni fognak.

Az erecsiszraéli zsidó falu él. Teremt, és ellátja termékeivel a zsidó lakosságot, kemény munkájának gyümölcsével. A zsidó falu ezekben a napokban 2000 elizött bevándorlót fogadott magába, mezőgazdasági munkára nevelti őket és új hazát ad nekik. A zsidó falu, melyet a Keren Hajeszod teremtett és 15 év alatt kiépített, megállja a helyét.

Új területeken kezdődik most a KH

munkája. A zsidó falu eddigi fejlődése nem elegendő, a szerény kezdet keretei szűkek. Csekély az eredmény, ha a kötelességekhez mérjük, melyeknek ma meg kell felelnünk és a megváltás reményéhez.

Erec Jiszráél szinte leirhatatlan mértékben növekedik. Tőkeözön áramlik be az országba és áldásos munkát teremt. Az ipar fejlődik és a kereskedelem virágzik. De építomunkánk alapköve a falu, csak a falu által tudjuk felépíteni maradandó nemzeti otthonunkat. A falu el lett hanyagolva és ez nagy veszedelemeket rejt magában.

Az országban nagy területek várnak még a Keren Kájemeth általi megváltásra. Nagy területek vannak megváltva és várják a zsidó munkást, aki meghozza számukra a termékeny fejlődést. Testvéreink ezrei Erec Jiszraélben és a diaszpórában éheznek föld után és várakozva tekintenek a KH-ra, hogy elvigye őket hazájukba.

Kiáltunk a zsidó néphez: gyűjtsétek össze erőiteket és siessetek dolgozni! Teremtsetek számukra új falvakat! Emeljétek fel a KH hozzájárulások összegét, mert ebből épül az ország. Erősítsétek meg hazánk alapjait! Építsétek fel a zsidó falut!

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MUSORA:
Pénteken, november 29-én: A jakobinus (premier.)

Vasárnap, december 1-én matiné: A denevér.

Hétfőn, december 2-án: A jakobinus.

Szerdán, december 4-én: Tris an és Isolda.

Pénteken, december 6-án: Faust. (E. Sdanovsky basszussal.)

Szombaton, december 7-én iskolai matiné: Sámson és Delila.

Vasárnap, december 8-án este: Szevillai borbély. (E. Sdanovsky basszussal.)

Hétfőn, december 9-én: Cigánybáró.

A ROYAL MOZGÓ MUSORA:

Ma, pénteken új kettős premier műsor: I. Orleansi szüz. Fősz-ben: Jeanne d'Arc. II. Vigyázat dinami! Fősz-ben: Georg O'Brien. Előadások kezdete: Orleansi szüz: 3.20, 6.20, 9.20, Georg O'Brien: 5, 8 és 11 óraker.

EDISON MOZGÓ MUSORA:

Ezt nézze meg! Ez műsor! I. Moszkvai éjszakai. Harry Baur, Annabella. II. Művészaka várlak. Paul Hörbiger, Jenny Jugo. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet 3, 6, 9-kor.

MUNKAS-MOZGÓ MUSORA:

Pénteken, szombaton 4½, 6, 7½, 9 óraker: A Pál-uccai fiuk. Teljesen új átdolgozásban. — II. Az égből démonai. Szenzációs szerelmi és kalandor filmsláger. Főszerepben: Richard Cromwell és Dorothy Wilson. Helyárak: 10 és 12 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vas agabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Hölgyek! Urak! Aki jól akar férjhezmenni vagy igényeinek megfelelően akar nőülni, az vegye meg bármelyik dohánytőzsdében az Economist közgazdasági és házassági közlönyt s célját hamar elérí. Kiadóhivatal: Cluj, Str. Basarabia 1.

Zsidó tanárjelölt, latin-görög szakos, középiskolások tanítását vállalja, lakás és ellátás ellenében is. Megkereséseket „Latin-görög” jelígre a kiadóba kérek.

Intelligens, németül tudó leányt keresek délutánra gyermekek mellé. Cim a kiadóban.

Sinek 12 kg-os apró anyaggal nagyobb téfelt keres „Mercur” cég Hatég.

Özvegy uriaszony kétszobás lakásába egyetemi hallgató vagy hivatalnok lakóvársat keres, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Jól jövedelmező kosztadás, 50-60 kosztossal, elköltözés miatt teljes felszereléssel azonnal átadó. Cim a kiadóban.

Héber tanító vállalja fiatalok és felnőttek oktatását késpézn vagy ellátás ellenében. Cim a kiadóban.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Igazgatójának

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában pénteken, november 29-én déli 1-1/2—2 óra között dr. Kertész Miklós tart inspekción.

A kitünő ADOLF TEFFNER

vezetése alatt álló zsidó operett-társulat, etc.

SÍDY THA

hirneves művésznővel, aki 120 előadást játszott Bucurestiben, pártatlanul nagy sikerrel, erdélyi turnéra indul a következő nagysikerű operettekkel:

„Az utolsó tánc”
„Önagysága karriert csinál”
„Urke Nahalnik”
Ártatlan?

Kitünő rendezés — Kárpáti zatos tancok — Elsőrendű zenekar

Rendező: B. Rintzler
Karmester: M. Kreis

Az erdélyi turné sorrendje:

TIMISOARA	Dátum
	November 30 este
	December 1 délután
	December 1 este
	December 2 este
LUGOJ	December 3 este
DEVA	December 4 este
ALBA-IULIA	December 5 este
CLUJ	December 7 este
	December 8 délután
	December 8 este
TARGU-MURES	December 9 este
	December 10 este
REGHIN	December 11 este
GHEORGHENI	December 12 este

Fenti előadásokra jegyek kaphatók városban a színházi ügynökségeknél.

PÉNTEK,
Csofalat
Daily Mail
Rockefeller-al
két virginiai
tos oltóanyag
szerül. Az
beoltott kutyá
dolgoztak egy
lyebb fáradta
rendes idő fe
remélik, hogy
legalább tíz
emberi életét
— A világ
ból jelenik:
szabb taxiut
Kaliforniába
lotta a vasut
uti pénztáros
ni fogja a ve
lenül bánt ve
odaszólt Edw
szabb utra
véget. Hét n
des utat a
A sofőr elm
megállak, ne
amit azután
rűlmények k
latban telt e
az utat Nev
— Makac
puffadás, vé
gaság, aran
— reggel és
ve — rendk
ajánlják.
— A hazu
bergh-pör h
rochesteri k
készülék” fe
Lindbergh-g
láira ítélt F
lenőztesére,
gélyével me
rablásának
meretlen k
telkesedéssel
jélt védője,
nem ellenzi
ellenőrzésév
megigéri, h
készülék ár
— Folyta
mi elkészít
egyiptomi k
folytatják.
wat és 20
erődtmnye
nek ki.

HIREK

Csodálatos oltószert a fáradtság ellen. A Daily Mail newyorki jelentése szerint a Rockefeller-alap 15.000 dollárt szavazott meg két virginiai tudósra, aki állítólag csodálatos oltóanyagot talált fel a fáradtság elleneszerül. Az eddigi kísérletek során a szerrel beoltott kutyák megszokás nélkül 16 órát dolgoztak egy taposómalomban a legcsökkenőbb fáradtság jele nélkül és patkányok a rendes idő fele alatt fejlődtek ki. A tudósok remélik, hogy az új szer tökéletesítése után legalább tíz évvel fogja meghosszabbítani az emberi életet.

A világ leghosszabb taxiútja. Newyorkból jelentik: Most ért véget a világ leghosszabb taxiútja. Egy gazdag newyorki ember Kaliforniába akart utazni vonaton, de sokalotta a vasuti jegy árát. Összevesszett a vasuti pénztárossal a kijelentette, hogy bojkottálni fogja a vasutat, mert a tisztviselő szemtelenül bánt vele. Kilépett a pályaudvar elősodaszólt Edward Michaels taxisofőrnek: Hosszabb utra akarok menni. Az ut most ért véget. Hét nap alatt tette meg a 3000 mérföldes utat: a taxi. A taksa 2000 dollárt tett ki. A sofőr elmondta, hogy utasa, valahányszor megállt, néhány üveg szeszestalt vásárolt, amit azután gyorsan elfogyasztott. Ilyen körülmények között meglehetősen vidám hangulatban tart el az ut: az utas végigkurjongatta az utat Newyorktól Hollywoodig.

Makacs székrekedés, vastagbélkatarrus, puffadás, vértörődés, anyagcsere-zavarok, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz reggel és este egy-egy kis pohárral bevételével rendkívül becses házi-szer. Az orvosok ajánlják.

A hazugságfelfedező készülék és a Lindbergh-pór halálraítélte. Dr. William Marston rochesteri lélekburvár, a „hazugságfelfedező készülék” feltalálója felajánlotta készülékét a Lindbergh-gyermek meggyilkolása miatt hátrára ítélt Hauptmann Brunó állítása ellen ellenőrzésére, hangoztatva, hogy a készülék segítségével meg fogja állapítani a csecsemő elrablásának és meggyilkolásának eddig ismeretlen körülményeit. Hauptmann és neje lelkesedéssel fogadták az ajánlatot és az elítélt védője, Lloyd Fischer is kijelentette, hogy nem ellenzi a készülék alkalmazását orvosok ellenőrzésével, feltéve, hogy Newyersey állam megígéri, hogy felmenti Hauptmann-t, ha a készülék ártatlannak bizonyítaná.

Folytatják az egyiptomi katonai védelmi előkészületeket. Kairóból jelentik: Az egyiptomi katonai védelmi előkészületeket folytatják. A határvidékekre újabb csapatokat és 20 tankot küldenek. A partvidékeken erődítmények számára való helyeket szemelnek ki.

Meghalt Bernhard S. Deutsch. Newyorkból jelentik: Bernhard S. Deutsch, a newyorki városi tanács elnöke és az amerikai zsidó kongresszus volt elnöke 51 éves korában szívizületében meghalt. Temetése november 24-én zajlott le, melyen nagy számban vettek részt a newyorki zsidóság tömegei és vezetői, a különböző amerikai centrumokból küldött zsidó delegációk és az amerikai politikai és társadalmi élet előkelőjei. Roosevelt elnök, Herbert H. Lehmann newyorki kormányzó, La Guardia newyorki polgármester részvételüket fejezték ki az özvegynek. A newyorki polgármester elrendelte, hogy a gyász jeléül az összes középületek tíz napig gyászlobogót viseljenek. Az amerikai zsidó kongresszus irodáját is bezárták egy hétre. Bernhard Deutsch az amerikai zsidóság egyik legnépszerűbb vezéralakja volt. Mint kiváló jogász és politikus előkelő szerepet vitt ki az amerikai közéletben. Legutóbb a községi reformmozgalm vezére volt és a legutolsó választásokon legyőzte Newyorkban az ugynevezett Tammany-szervezetet. Néhány héttel ezelőtt még arról beszélt, hogy Bernhard Deutsch lemond a newyorki tanács elnöki tisztéről és az Egyesült Államok legmagasabb törvényszékének meghívását fogadja el Washingtonba. A zsidó közéletben is nagy szerepet játszott. Egyik vezére volt az amerikai hitlerellenes mozgalomnak. Egy évvel ezelőtt, amikor Stephen Wise lemondott az amerikai zsidó kongresszus elnökségéről és annak diszelnöke lett, Bernhard Deutsch vette át a kongresszus aktív vezetését. Tevékeny részt vett a genfi zsidó világkongresszus előkészítésében és munkájában, majd az amerikai zsidó kongresszus legutóbbi gyűlésén lemondott az elnökségről, hogy Stephen Wisenek adja át helyét. De ezután is aktív munkát fejtett ki a kongresszus keretében.

Csinos arc nem ok a felmentésre. Newyorki jelentés szerint Harry Nice, Maryland kormányzója körrendeletben figyelmeztette a fogalmi bíróságok vezetőit, hogy csinos leányok ne befolyásolják őket döntésükben. A kormányzó hivatkozik több feltűnő esetre, amikor a vádlottak, ha véletlenül csinos leányok voltak, büntetés nélkül uszták meg a súlyosabb közlekedési vétségeket is.

Hallgassuk meg a milánói Scala hírneves basszis-átját:

EUGENIO SDANOVSKI-t

a Román Operában.

Pénteken, december 6-án a „Faust”-ban (Mefistó), vasárnap, december 8-án a „Szevillai borbély”-ban (Don Basilio). Jegyek már most kaphatók a Színházi Ügynökségnél, Piața Unirii és a „Memento” irodánál, Str. Regina Maria 16.

Az angol külügyminisztérium Locarno-teremben tartják meg a tengerészeti konferencia megnyitóját. Londonból jelentik: A tengerészeti konferencia megnyitóját a külügyminisztérium Locarno-teremben tartják meg, míg a többi ülésre a Westminsterben kerül sor.

Halálozás. Petroseniből jelentik: Mondschheim Károly, az Uj Kelet bizományosa hét-fően meghalt Petroseniban 83 éves korában. Felesége egy hónappal ezelőtt halt meg 82 éves korában. A temetés nagy és őszinte résztvevő mellett zajlott le.

ISMÉT A HALÁLSUGARAK. L. G. Anderson melbournei tudós azt állítja, hogy feltalálta a halálsugarakat és kísérletei oly sikeresek voltak, hogy az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma lakehursti kísérleti laboratóriumában külön állást ajánlott fel neki. A találmány lényegileg olyan pusztító erejű hősugarak koncentrációjából áll, amelyek 3—3.5 méter távolságból vastak üvegpotharokat porlasztottak el, motorokat és rádiókészülékeket benitottak meg.

Szívbetegeknek és érlelmeszedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürítést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyheségét csakhamar megszünteti. Az orvosok ajánlják.

Grieg özvegye kilencven éves. Koppenhágából jelentik: Grieg Nina, a híres norvég zeneszerző özvegye vasárnap ünnepelte Koppenhágában, egészségben kilencvenedik születésnapját. Ebből az alkalomból a világ minden részéből elhalmozták szerencsekívánatokkal és virágküldeményekkel. A dán király és a norvég király is küldött üdvözlő táviratot.

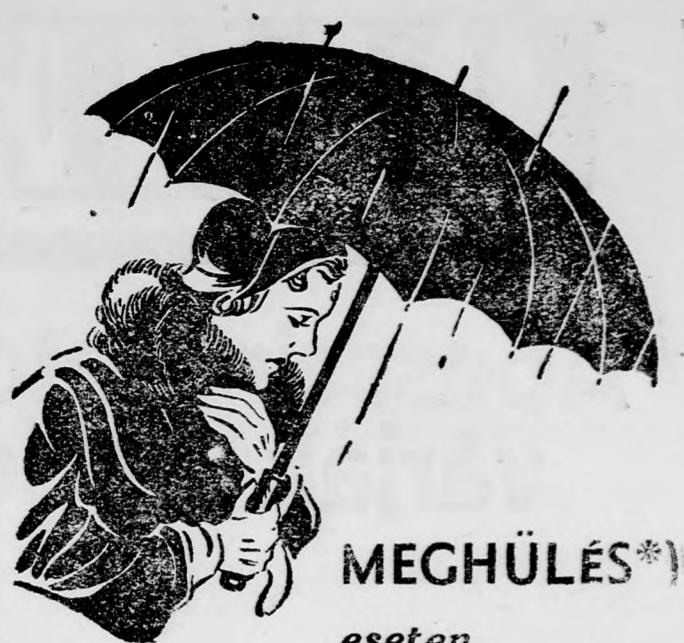
Korszakalkotó ujtás a cukrárszárban. Holnap, szombaton reggel nyitja meg a Reg. Ferdinand 23 alatt Sebők István, Cluj régi cukrárszakszövetség ifjú tagja, a mai kor igényeinek megfelelő, higiénikus cukrárszárát, amely a legmagasabb igényeket is a legmesszebbmenőleg kielégül.

A szovjetkormány cáfolja, hogy a londoni piacon kölcsöntárgyalásokat folytatna. Moszkvából jelentik: A Tass-ügynökség cáfolja, hogy a londoni piacon kölcsöntárgyalásokat folytatna és hogy kártalanítani szándékozna a forradalom előtti orosz kölcsönök angol tulajdonosait. A szovjetkormány nem tárgyalhat ezekről a kölcsönökről.

Lussinpiccolo mellett kipróbálták a Romániának gyártott tengeralattjárót. Romából jelentik: A fiumei hajógyár által Romániának gyártott Delfinul tengeralattjáró tegnap Lussinpiccolo mellett próbautat végzett és 82 méterre a tenger színe alá süllyedt. Visszatérően Fiuméba a hajó igen jól állt ellen egy erős vihárnak. A próbauton résztvett Balanescu román tengernagy is, aki a hajót átvenni utazott Olaszországba.

Az Eszter-rend megnyitó ünnepélye. Vasárnap délután 1/5 órakor tartja a cluj Eszter-rend megnyitó ünnepélyét. A rend, amely a cluj Zsidó Kórházegyesület intézménye, új kereseti ágat nyit komoly, művelt és szorgalmas zsidó leányok számára. Szakszerű kiképzésben részesíti őket és lehetővé teszi nemcsak a kórházakban képzett ápolóknak alkalmazását, hanem azt is, hogy magánházakban ápolják és gondozzák a betegeket. Az utolsó évek egyik legszebb intézménye az Eszter-rend, amely mindenképpen megérdemli a zsidó társadalom legmesszebbmenő támogatását. A megnyitói háziünnepség keretében tartják meg az Eszter-rend Str. Dacia 3 szám alatti helyiségeiben.

NÉPESEDIK PALESZTINA. Jaffe Lejba, a palesztinai nemzeti alap igazgatója, aki most Varsóban tartózkodik, érdekes nyilatkozatot tett a Palesztinában megtelepült zsidók helyzetéről. Elmondotta, hogy Palesztinában 15 év előtt 57.000 zsidó volt; ma már a zsidók száma 375 ezer. Lengyelországból ez alatt az idő alatt 130 ezer zsidó vándorolt ki Palesztinába. Egyedül a múlt évben a kivándoroltak száma 25 ezer volt. Jaffe megállapította azt is, hogy tavaly a Palesztinába kivándorolt lengyelországi zsidók Lengyelországban maradt családtagjaiknak 250 ezer font sterlinget küldtek haza.

MEGHÜLÉS*)
eseten
alkalmazzon DIANA
sosporszesz bedörzsölést

Eros hülés esetén a legfontosabb a test hőfokának emelése, az izzadság előidézése. Meg kell élni a vérkeringést, amit legkönnyebben és legbiztosabban Diana sosporszeszszel való bedörzsölés révén érünk el. A DIANA összetétele kitűnő hatású, megyorsítja a vérkeringést, a test hőfokának emelését idézi: elő, bõ izzadást okoz.

*) Hülés legjobb orvossága a
DIANA
SOSBORSZESZ.

Kirabolták a prágai szovjetkövetséget. Prágából jelentik: A Ceske Slovo szerint egyik prágai követségen — állítólag az ostromon — 700.000 csehekronát kitevő értéket és számos fontos okmányt loptak el.

Tejles sikerrel végződtek a spanyol-francia tárgyalások. Madridból jelentik: Hivatalos jelentés szerint az elmúlt héten Párizsban folytatott spanyol-francia tárgyalások teljes sikerrel végződtek. Az egyezmény rövidesen életbe lép.

MUNKAHELY A TENGHER FENÉKÉN. A sanfranciskói egyetem 500.000 dolláros jutalmat tűzött ki egy olyan tudományos munkára, amely gyakorlati tapasztalatok alapján mutatja ki a tenger állatvilágának elejét. A pályadíjra Dr. Rouxy tartott igényt, aki évek óta ilyen irányú kutatómunkát folytatott. Beterjesztette az illetékes bizottsághoz a kérvényét és a bizottság elfogadta a tudós ajánlatát. Tengeralatti megfigyelő állomást építtetett, amelynek hossza nyolc méter volt és ugyancsak nyolc méter volt a szélessége. Falai tíz centiméter vastagságú üvegből készültek. Minden készülék, ami a megfigyelésekhez és munkához kellett, a legpontosabban a helyén volt. Egy telefonkábel lehetővé tette a külvilággal való érintkezést. A „külvilág” ezuttal egy gözös volt, az Oakland, amely Honolulu partjaitól három és fél mérföldnyi távolságra vetett horgonyt. Leeresztették a mélységbe az üvegkabinat, komprumált oxigénjével és élelmiszereivel, egy 40.000 gyertya fény erejű fényszóróval és műszerekkel. Negyven méter mélységben a tudós még észrevett egy gyöngye világosságú, lejjebb azonban már örök sötétség fogadta, amely megmagyarázhatatlan, páni félelemmel töltötte el a tudóst. A telefon megszólalt a gözös parancsnokának kajútjában. Dr. Rouxy ugyanis e félelemtől akart szabadulni azzal, hogy a felső világgal keresett összeköttetést. A fényszóró egészen fantasztikus, halászok által soha felszínre nem hozott tengeri állatokat világított meg. Legtöbbjének látóérzéke sem volt. Voltak halak, amelyek megvakultak a fényszórótól és polypok, amelyek majdnem feldöntötték az üvegkabinat. De nem ez kényszerítette Dr. Rouxyt arra, hogy megszakítsa a kutatómunkát, hanem a rejtégés, amely fölött nem tudott urrá lenni. Az ötödik napon kétségbeesetten jelezte, hogy fel akar menni szállani. Az Oakland emelődarui azonnal működésbe jöttek és a hatalmas üvegszekrény lassan felemelkedett. Három óra hosszán tartott, amíg a tenger fenekéről feljött. Felnyitották az üvegkabinat, amelyben Dr. Rouxy eszméletlenül állapban feküdt. Az asztalon ott heverték a feljegyzések, amelyek San Franciskó egyetemi tanácsa már közzé is tette. Érdekes dolgok, de meglehet érezni rajuk a tudós roppant félelmét és különös lelkiállapotát. Dr. Rouxy szanatóriumba vonult. Hónapok kellenek, amíg lelki egyensúlyát vissza fogja nyerni.

30 ÉVES HÖLGYEK
ápolják és őrzik arcboríték üdeségét.
Még nem késő!
Friss arcszín legbiztosabb jele a fiataliságnak. Egy nő lehet 40 éves, vagy több is, de ha megőrzi arcboríték simaságát, hamvaságát, mindig fiatalnak fog látszani és vonzóerővel fog bírni.
A gondos ápolás szépíti!
Szabály: Esténként mossa arcát a LETON-szappan krémszerű habjával. E gyengéden ható krémes habot hagyja arcán néhány másodpercig. Utána öblítse le bő melegvízzel, majd közvetlenül hidegvízzel. Ez az egész. Másnap reggel friss báronyos arcú lesz, fogja a tükrében mosolyogva üdvözölni. Ezen módon kezelve az arcot, többet ér, mint bármely kúra: különösen, ha este lefekvés előtt alkalmazza. A LETON-szappan hatását nagyszerűen fokozza az eredeti LETON arctej és LETON puder!
LETON SZAPPAN
Beszerzésre 22 lejer, minden gyógyszertárban, illatszertárban és drogériában, valamint a főraktárban: Parfumeria Royal Oradea, Sas-passage.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Abesszin katonai körökben aggodalommal várják Badoglio marsall Kelet-Afrikába való érkezését

Az olasz repülőek szakadatlanul bombázzák a déli fronton lévő községeket és abesszin táborokat. Badoglio még az esős évszak beállta előtt döntő ütközetet akar kicsikarni. Véres ütközet folyt a szomáliai fronton

Ha betiltják Olaszország felé a petróleumkivitelt, az olasz hajóhad megtámadja az angol flottát?

Asmara, november 28. (Rador.) A DNB értesülése szerint a Vörös tengeren dúló vihar miatt a Badoglio marsall szállító hajó csak ma érkezik meg Massauába. Egyidejű római jelentés szerint De Bono marsall hajóra szállott Kelet-Afrikában, hogy visszatérjen Olaszországba.

Abesszin katonai körökben bizonyos aggodalommal várják Badoglio marsall érkezését, aki átveszi az olasz csapatok legfőbb irányítását. Mint ismeretes, Badoglio gyorsított offenzívát akar indítani és még az esős időszak beköszöntése előtt megtörni az abesszinek ellenállását. Hivatalosan jelentették volt, hogy az abesszinek Makalle környékén előnyomultak. A katonai megfigyelők azonban felveszik a kérdést, vajjon az olaszok visszavonulása nem csapda-e, amely döntő küzdelmet akar kikényszeríteni az abesszinek részéről, amitől az abesszinek már két hónapja igyekeznek magukat távoltartani. Egyébként az olaszok Tebien környékén folytatják hadműveleteiket.

A szomáliai határról érkezett jelentések szerint az olasz repülőgépek szakadatlanul bombázzák a déli fronton lévő falvakat és abesszin táborokat.

Mindenütt készülnek az olaszok motorizált egységei az általános támadásra.

Minden intézkedés megtörtént a Dzsidsziga felé való előnyomulásra. Másrészt az olaszok hatalmas védekezési célzatu munkálatokat fogantatosítottak. Ezen a környéken az abesszin hadvezetőség kiadta az utasítást, hogy a Dzsidsziga-Berbera karavánutat uraló dombokat minden áron tartani kell.

Egyidejűleg Rómából az olasz sajtó és propagandaügyi minisztérium a leghatározottabban megcáfolja azt a hírt, hogy az olasz csapatok kiűritették volna az északi fronton Makallet, délen pedig Gorrahait és Gerlogubit.

A Stefani iroda hangoztatja, hogy az olasz csapatok Kelet-Afrikában mindenütt szilárdan tartják elfoglalt pozíciójukat.

Asmara, november 28. (Rador.) A szomáliai fronton Chindi község közelében véres ütközet folyt le a benszült olasz csapatok és Desta herceg csapatai között. Az abesszinek oldalról akartak támadást intézni az olaszok ellen. Giuba felől jövet, de többórás harc után megfutamodtak, 100 halottat hagyva hátra. Az olaszok vesztesége 4 halott és 5 sebesült.

A Tana tó felé tervezett állítólagos olasz hadműveletekkel kapcsolatban irányadó angol körökben rámutatnak arra, hogy a területre köztudottan levő angol érdekek ügyében Anglia Olaszország olyan biztosítékaival rendelkezik, amelyek jelenleg is érvényben vannak.

A francia lapok bizalmatlankodva fogadják az abesszini győzelmekről érkezett jelentéseket és azt a meggyőződést hangoztatják, hogy a hivatalos jelentéseket inkább belföldi használatnak szánták Abessziniában, hogy a csapatok hangulatát megjavítsák.

Párizs, november 28. (Rador.) A Le Matin jelenti Rómából, hogy a tegnapi este között katonai intézkedések, csak három divízió vonatkoznak. Azok a hírek,

hogy csapatokat küldenének Észak-Olaszországba, alaptalanok.

Méreg ölte meg a volt abesszin császárt?

Róma, november 28. (Rador.) A lapok megállapítják, hogy Lidi Yassu volt császár váratlan halála nagy megkönnyebbülést jelent a népus számára, mert az utóbbi időben mind gyakrabban észleltek szimpátiamezsgákat a trónfosztott császár iránt. Valószínűnek tartják, hogy Lidi Yassu nem paralízisben halt meg, hanem fokozatosan adagolt erős mérge következtében. Yassut az utóbbi időben többször

szállították egyik helyről a másikra, éjjel a legnagyobb titokban, Hailé Szelaszsié bizalmasai kíséretében, hogy Yassu hívei ne tudják meg, hova rejtették.

A jövő hétre összehívják a 18-as bizottságot

London, november 28. Az angol miniszterek ma értekezletet tartanak a szankciók kiterjesztése ügyében hozandó határozathozatal céljából. Baldwin, aki Skóciába utazik politikai beszéd elmondására, az értekezleten ezuttal nem vesz részt.

Az Intransigeant szerint Hoare angol külügyminiszter kijelentette a londoni amerikai ügyvivőnek, hogy a szankciós bizottság öss-

szállásának időpontja kizárólag a francia belpolitikai helyzet alakulásától függ. Gogán ugy hírik, hogy a 18-as bizottságot jövő hét valamelyik napjára össze fogják hívni.

Párizs, november 28. (Rador.) Laval és angol nagykövét tegnap az Olaszország felé irányuló petróleumkivitel betiltását, a 18-as bizottság összehívásának időpontját, végül pedig a Franciaország által az angol flottának a Földközi tengeren nyújtandó segítségét tárgyalták meg.

Az Echo de Paris szerint az angol kormány ez utóbbi pontot illetően világos választ akar a franciák részéről, ami számíthatna, hogy a petróleumkivitel betiltása Olaszországot arra fogja kényszeríteni, hogy megtámadja az angol flottát.

Anglia szeretné, ha Franciaország kedves választ adna, habár ebben az ügyben a csenek közvetlen érdekei, mert nem teremt petróleumot.

A Temps szerint elérkezett az időpont, amikor Olaszországgal tárgyalni lehetne a betiltásról, mert hiszen az e kérdésben nyilvánosságra hozott olasz felhívatalos közlönyök láthatóan kevésbé merevek, mint eddig.

Newyork, november 28. (Rador.) A Newyork Times szerint az amerikai olasz követtalálkozó a külügyminisztériumban az elhatározást hozta, hogy az amerikai vámhatóságok visszatérjenek az Ulysses ciszternahajót, amely petróleumot kellett volna szállítani Olaszországba.

Capitol Mozgóban

a hét legnagyobb sikere:

JAN KIEPURA

Minden asszonyt szeretek!...

Világláger!

A francia kamara külügyi bizottsága ratifikálta az orosz-francia szerződést

PARIZS, november 28. (Rador.) Torres előadónak a kamara külügyi bizottságában elmondott beszéde után elfogadták a Franciaország és Oroszország között májusban aláírt egyezményre vonatkozó törvényjavaslatot.

Arioshi japán követet szovjet-ellenes kínai-japán együttműködésről tárgyalni küldték Nankingba

Átszervezik a nankingi kormányt. Japán kézben vannak Észak-Kína összes vasúti vonalai

London, november 28. Tokiói jelentés szerint a japán kormány utasította Arioshi követet, hogy utazzék Pekingből Nankingba s lépjen érintkezésbe Csang Kai Sek marsallal. A követnek meg kell kérdeznie a marsallt, miként képzei a japán-kínai együttműködést s milyen előkészületi lépést kíván tenni ebben az irányban. Japán politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a küszöbön álló új japán-kínai tárgyalásoknak. Ha sikerül együttműködést létrehozni a kommunizmus ellen, különösen Mandzsuriában, ez tulajdonképpen szovjetellenes japán-kínai együttműködést fog jelenteni. A tokiói sajtó azt a meggyőződését hangoztatja a tárgyalások hirtelével kapcsolatban, hogy

az észak-kínai események nem zárják ki a japán-kínai megegyezés létrejöttét.

Londoni jelentés szerint a Peking-Tiensin vasútvonal megszállásával most már Japán kezében vannak Észak-Kína összes jelentős vasúti vonalai. Egyidejű jelentés szerint a nankingi kormány három minisztere beadta lemondását. A helyzet tisztázását a Kuomintangtól lehet várni. Valószínű, hogy az egész kormány átszervezésére sor kerül.

Tokió, november 28. (Rador.) A lapok egyhangulag megállapítják, hogy Japán lakossága évente 1 millióval növekszik, ami elkerülhetetlenné teszi a Japán területi terjeszkedését. Ezzel kapcsolatban hír szerint katonai körök magyarázatot fognak kérni a miniszterelnöktől és a kormánytól a pénz-

ügyminisztérium azon kijelentéséről, hogy nem járulhat hozzá a hadügyminisztérium költségvetésének emeléséhez, mert a hadsereg elvesztheti a nemzet bizalmát, ha kifizetetlen követelése mellett, de az új feladatok elvégzését az Egyesült Államok, valamint Szovjetország kihívásnak tekintheti. Japán katonai körök szerint azok a hatalmak, amelyek megpróbálnak gátat vetni Japán faj terjeszkedésének, elkerülhetetlenül konfliktust fognak okozni.

Goga feleskette a cluj-i muzicista ifjakat

Cluj, november 28. (Az Uj Kelet tud.) Octavian, aki délelőtt résztvett a Nemzeti Színházban megtartott gazdasági kongresszuson, délután megjelent a muzicista diákok Victoriei 29 szám alatti otthonában. A diákok egy 300 lejes kampószerkesztés karsztafiatlembert fogad a itt Gogát, aki feleskette a diákokat. Goga beszédet intézett hozzájuk. Az összegyűlt diákok szorgos éljenzéssel ünnepele Gogát, majd a diákok hitlerista indulók éneklésével ért véget a találkozó. Tegnapi este fél kilenc órai kezdettel Goga Manolescu, a Sorocani Rt. vezérigazgatója „Cselekvésre románok” címmel előadást tartott a Nemzeti Színházban. Az előadás nagyszámu érdeklődő jelent meg.

Minisztertanács tárgyalta az új sajtótörvényt

Bucuresti, november 28. Ma délelőtt 11 órakor a miniszterelnökségen minisztertanács ült össze Tatarescu elnökletével. Kézírt sajtótörvény tervezetét és pedig az új sajtóiról hivatkozott és az irás felelősségére vonatkozó kérdésekkel foglalkoztak. Az új sajtótörvény által meg akarják védeni az irás szabadságát és mérsékelni a szélsőséges túllépéseket. Ma este Valer Pop, Inculeț, Sasu és m. n. miniszterekből álló szűkebbkörű bizottság ült össze a sajtótörvénytervezet részletes tanulmányozás végett. Holnap új minisztertanácsot tart a kormány a tervezet feldolgozása végett.

LEGÚJABB SPORT

BUDAPEST—ZÜRICH 5:2 (1:1)

Zürichből jelentik: A magyar válogatott labdarúgócsapat ma Zürichben Budapesti csapatot legatottja néven a város válogatottjával szorított és azt Cseh (2), Toldi (2) és Gólyaival 5:2 arányban legyőzte. A mérlegeredménye 1:1 volt.

CENZURAT

SZINKÖR MOZGO

Két világláger egy műsorban!

I. Premier!!

A KADETTSZERELEM

Nagy operettfilm! Pazar kiállítás, tánc, balett, zene!

II. A KIS EZREDES — SHIRLEY TEMPLE

Helyárak: 15, 22 lej.

SZINKÖR MOZGO

Taxa po plătite in No. 2247

10. Telefo Havonta 1 évre 600, földre: M. félre: 12. detések KELET dóság eg Cikkeink rás meg

A

Asz erde...
dasági kong...
tek egyke...
találkoziunk...
gazdasági k...
csupán jóls...
és a Banca...
román pénz...
tük feljavít...
rül is nekik...
komoly nem...
nek zászlaj...
tikai ellenf...
gyorpolitiz...
sítmény vol...
azért is, m...
Vaidával, a...
már jelszav...
val összeho...
re jobban a...
és különöse...
tok kezdik...
reakciós tö...
poszulátum...
negativum...
értékek ter...
tsoporosoi...
kell mindg...
amikor Gog...
Stelian Pop...
halljuk „ga...
Ami mag...
nak kimond...
hol tiszta...
hangzott ó...
teljesüljen...
teljesült is...
előtt a ron...
volna a kö...
máris rend...
mán banko...
olási hitelt...
további hite...
vendünk a...
a legnagyobb...
küzdelmüke...
titásáért.
Ennek a...
alapja van...
okban győ...
bankok hel...
szerileg a...
hogya maga...
sági hely...
kezdőben...
gazdasági...
sebség eh...
máris gaz...
armak sors...
szerűséggel...
ezért kvár...
dogulását...
Van azo...
egy másik...
lépnek kel...
sübségek...
nyigásban...
fogulására...
körében elő...
mberi org...
megbeleged...
vezet műkö...
egy jelent...
illeg az eg...
varához ke...
akár embe...
és képes...
és egészsé...